

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

2017.

Izvešće za 2017. GODINU:

FOND „ZDRAVI GRAD“ POREČ

CENTAR ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI ZDRAVI GRAD POREČ-
PARENZO

1. NAZIV NOSITELJA PROGRAMA/PROJEKTA

FOND „ZDRAVI GRAD“ POREČ

CENTAR ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI ZDRAVI GRAD POREČ-PARENZO (dalje: Centar)

Kontakt podaci

Adresa	M. GIOSEFFI 4, P.P. 118, 52440 POREČ
Telefon	052-452-335
Fax	052-428-077
Mobitel	091-452-3350
e-mail	savjetovaliste@zdravi-grad-porec.hr
Matični broj; OIB	Fond „Zdravi grad“ Poreč , OIB 97658897937 Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo, OIB 53358718358

LEGENDA

HMZG - HRVATSKA MREŽA ZDRAVIH GRADOVA
ZG – ZDRAVI GRAD POERČ
SZO- SVJETSKA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA
ERF - EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKI FAKULTET ZAGREB
IDZ - ISTARSKI DOMOVI ZDRAVLJA
ZZJZ IŽ - ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
ZHMIŽ – ZAVOD HITNE MEDICINE ISTARSKJE ŽUPANIJE
ODO - OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
IŽ - ISTARSKA ŽUPANIJA
GDCK – GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA POREČ
CGI – CENTAR ZA GRAĐANSKE INICIJATIVE
DIP - DRUŠTVO INVALIDA POREČ
DPI - DRUŠTVO PSIHOLOGA ISTRE
CZSS – CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB POREČ

Naziv programa/projekta

Projektni ured „Zdravog grada“ Poreč-Parenzo

Osoba zadužena za zastupanje programa/projekta (odgovorna osoba nositelja)

Nataša Basanić Čuš, psihologinja-psihoterapeutkinja,
koordinatorka Fonda „Zdravi grad“ Poreč i voditeljica psihološkog savjetovišta
ravnateljica Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo

Osnovna djelatnost

Grad Poreč je još 1993. osnivanjem Fonda „Zdravi grad“ Poreč slijedio i poštovao upute Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) o potrebi operacionalizacije i operativne organizacije lokalnog projekta Zdravi grad usmjerenog unapređenju zdravlja u zajednici rukovodeći se idejama SZO „misli globalno, djeluj lokalno“ i „zdravlje za sve za 21. stoljeće“. Svjetski projekt Zdravi grad usmjeren je *cjelovitom pristupu zdravlju*, ukazujući na povezanost i međuovisnost fizičke, psihičke, socijalne, duhovne i okolišne dimenzije zdravlja.

Vizionarstvo nekolicine porečkih stručnjaka uvjetovalo je da je Poreč među prva tri hrvatska grada koji su pristupili ovom svjetskom pokretu za zdravlje i Hrvatskoj mreži zdravih gradova (HMZG). A gotovo od osnivanja Poreč je najuspješniji hrvatski zdravi grad.

Projekt Zdravi grad u svakom gradu u kojem suštinski i operativno djeluje sukladno smjernicama SZO rezultira mjerljivim ishodima:

- mijenja svijest i senzibilitet zajednice u smjeru skrbi za zdravlje stanovnika što se može dokazivati razvojem projekta Zdravi grad kroz godine te dokumentiranjem lokalnih nad standarda za zdravlje,
- podiže razinu spremnosti zajednice, prvenstveno ključnih ljudi zajednice (političara) za lokalnu skrb o zdravlju te tako unapređuje društvene determinante zdravlja (smanjivanje nejednakosti) i ugrađuje zdravlje u sve lokalne i razvojne politike i sveobuhvatnu razvojnu viziju,
- podiže razinu zdravstvene pismenosti stanovnika i osobnu odgovornost za zdravlje.

Projekt Zdravi grad okupljajući stručnjake, političare i građane mijenja i unapređuje lokalne politike zdravlja te gradi nad standarde za zdravlje i veću kvalitetu života u zajednici. Projekt Zdravi grad mijenja sliku grada, čini ga boljim, pravednijim i humanijim mjestom za život. Gradeći socijalnu koheziju zajednice zdravi grad podiže razinu sigurnosti za sve stanovnike, osigurava napredak zajednice, imigracije, pronatalitetnu politiku, zaštitu ranjivih skupina i istinski je fokusiran na dobrobit za sve svoje stanovnike pružajući im veću zaštitu od državnih sustava.

Projekt Zdravi grad SZO u Poreču se realizira u kontinuitetu od ranih 90-ih godina. Ovaj projekt je Poreču omogućio status grada zdravlja odnosno zajednice u kojoj se na najvišoj razini skrbi o unapređenju zdravlja svih stanovnika, socijalnoj sigurnosti, socijalnoj koheziji i zajedništvu, a posebno skrbi o ranjivim skupinama u okruženju. Isto je Poreču omogućilo da neprestano razvija visoke lokalne nad standarde za zdravlje i socijalnu sigurnost, da postane zajednica koju ističe visoka razina spremnosti ulaganja i osnaživanja ljudskog resursa te da se baš po tome najviše razlikuje od većine hrvatskih gradova.

Grad Poreč-Parenzo je od iniciranja lokalnog projekta Zdravi grad odabrao specifičan, vrlo efikasan, održiv i specifičan put razvoja ovog projekta razvijajući od početka (1993.) vlastitu neprofitnu organizaciju kojoj je Grad osnivač. Organizaciji je od osnivanja osnovno usmjerenje lokalna skrb za dugoročno i kontinuirano unapređenje fizičkog i psihičkog zdravlja, stvaranje uvjeta za zdrave životne izbore i navike stanovnika, zaštita najranjivijih skupina te korištenje akademskih javnozdravstvenih spoznaja te implementacija intervencija za zdravlje u život i razvoj zajednice.

Od 1. travnja 2017. godine prvobitna neprofitna organizacija koju je Grad Poreč-Parenzo godinama razvijao, naziva Fond Zdravi grad Poreč, promijenila je slijedom zakonskih propisa RH svoj pravni ustroj. Fond Zdravi grad Poreč tako je postao neprofitna ustanova socijalne skrbi naziva Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo koja rabi i talijanski naziv – Centro per la fornitura di servizi alla comunità Citta sana Poreč-Parenzo. Ustanova nastavlja rad svog pravnog prednika Fonda Zdravi grad Poreč. Osnovna djelatnost ustanove je psihosocijalna podrška i unapređenje mentalnog zdravlja. Ustanova je usmjerena strateškom planiranju za zdravlje te kreiranju lokalnih politika za zdravlje u zajednici te unaprjeđenju zdravlja u najširem smislu lokalnim nad standardima prema prioritetima okruženja. Ustanova donosi kratkoročne i dugoročne planove za zdravlje Grada Poreča-Parenzo. Planove i strateška promišljanja za zdravlje djelatnici i širi stručni tim ustanove implementiraju u svakodnevni život zajednice promocijom zdravih životnih izbora i navika, iniciranjem i razvojem lokalnih zaštitnih programa koji unapređuju zdravlje, osiguravaju veću kvalitetu života, socijalnu koheziju, povezanost stručnjaka, ključnih ljudi i stanovnika Poreča, Poreštine ali i šire.

Aktivnosti, projekti i programi za zdravlje Grada Poreča usklađuju se s Planom za zdravlje Istarske županije te s nacionalnim strategijama i smjernicama iz oblasti socijalne zaštite i zaštite zdravlja u RH, slijede smjernice i upute SZO te Europske socijalne povelje. U hrvatskoj se lokalni projekti zdravih gradova realiziraju i razvijaju pod nadzorom Hrvatske mreže zdravih gradova kao krovne nacionalne organizacije sa Suportivnim centrom i sjedištem u Školi narodnog zdravlja Andrija Štampar u Zagrebu.

2. IZVODITELJI/CE SVIH PROGRAMA/PROJEKTA -zaposlenici /vježbenici		
	Ime i prezime	Poslovi koje je izvoditelj/ica obavio/la
Zaposlenici/e	Nataša Basanić Čuš Mr.sc. Sandra Milotti Ašpan Marijana Rajčević Kazalac Tina Benčić Adrian Štark Ljiljana Bernaca	<p>Koordinatorica projekta «Zdravi grad» Poreč – psiholog, psihoterapeut s EU psihoterapijskom diplomom, članica RH i EU udruženja psihoterapeuta. Radne obveze prema aktima Fonda «Zdravi grad» Poreč odnosno Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo.</p> <p>Zaposlenici ustanove: Psihologinja, Geštalt psihoterapeut Psihologinja, u završnoj godini edukacije za Realitetnog psihoterapeuta Psihologinja, u završnoj godini edukacije za Geštalt psihoterapeuta</p> <p>Radne obveze prema aktima Fonda «Zdravi grad» Poreč odnosno Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo.</p> <p>Psiholog vježbenik Uključen u obavljanje završnog dijela vježbeničkog staža psihologa u ustanovi u trajanju od godinu dana prema pravilima Hrvatske psihološke komore (HPK).</p> <p>Poslovna tajnica u projektnom uredu Zdravog grada. Radne obveze prema aktima Fonda «Zdravi grad» Poreč odnosno Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo.</p>

3. IZVODITELJI/CE PROGRAMA/ PROJEKTA USTANOVE – vanjski suradnici i suradničke organizacije		
	Ime i prezime	Poslovi koje je izvoditelj/ica obavio/la
Volonteri/ke	40 20	Mladi volonteri, educirani tijekom tekuće godine u Zdravom gradu Volonteri studenti-povremeno dostupni Radne obveze, socijalne i volonterske akcije u programima ustanove.
Stalni vanjski suradnici/e (liječnici, rehabilitatori, psiholozi, pedagozi, soc. pedagozi, sociolozi, nutricionist, kineziolozi, med. sestre, doktori veterine, predstavnici akademskih zajednica i dr. po potrebama i planu pojedinih programa Zdravog grada)	Gordana Vorkapić Jugovac Petra Andrić Antonija Mijatović Anđelko Botica Katerina Bartoli Beti Bašić Keči Jovanović	<p>Stručni poslovi u programima/projektima ustanove prema planu.</p> <p>Psiholozi, vanjski suradnici</p> <p>Logopedinje Centra Veruda-Pula, Ispostave Poreč</p>

	<p>Suzana Uzelac Snezana Tičak Balaz Tihana Mikulčić Branka Kalčić Mirjana Smodek</p> <p>Danijela Beaković, Ante Ivančić Ada Komen Čorić Primar. mr.sc. Nino Basanić Lina Štefanić Doris Pilato-Čurko Olga Dabović Rac</p> <p>Obiteljski liječnici, pedijatri IDZ-a Psihijatar ZZJZ IŽ</p> <p>Med. sestra Darinka Jurcan</p> <p>Patronažne sestre IDZ-Ispostava Poreč</p> <p>Učitelji i profesori svi porečkih škola Odgajatelji gradskih i privatnih vrtića</p> <p>Vedran Vrus Goran Vrus Zoran Jendrašić</p> <p>Plesni centar Studio Pula /Fabris Radin i Rossemarie Miletić</p> <p>I drugi gosti, stručnjaci predavači iz RH</p>	<p>Pedagoginje, vanjske suradnice</p> <p>Soc. pedagoginja Sociologinja Mag. Edukacijske rehabilitacije-grupni psihoterapeut</p> <p>Liječnici Spec. školske medicine, nutricionist – Program Debljina Voditelj programa ovisnosti o drogama Spec. obiteljske medicine Spec. opće medicine, RT savjetovatelj, educirani voditelj grupa Spec. ginekologije Spec. ginekologije Spec. epidemiolog, ZZJZ IŽ</p> <p>Povremeni suradnici</p> <p>Statističarka programa za ovisnike o drogama, znanja iz praćenja i vođenja epidemioloških pokazatelja, popunjavanje POMPIDOU upitnike i upućuje državnim institucijama</p> <p>Patronažna služba na terenu sa specifičnim znanjima</p> <p>Učitelji, suradnici iz škola</p> <p>Odgajatelji, suradnici iz vrtića</p> <p>Kineziolozi</p> <p>Plesni pedagozi sa brojnim specifičnim edukacijama, nagradama sa plesnih natjecanja te priznanjima za poučavanje plesnim vještinama</p> <p>Povremeno se uključuju</p>
Ostali/e (vanjski edukatori i supervizori)	<p>Prof.dr.sc. Selma Šogorić, dr. med.</p> <p>Prof.dr.sc. Lidija Arambašić</p> <p>Jasenska Pregrad</p> <p>Martina Ferić Šlehan Valentina Kranželić</p>	<p>Liječnica, sveučilišna profesorica, najveći ekspert javnog zdravstva u RH, Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar i Medicinski fakultet Sveučilišta u zagrebu, nacionalna koordinatorka HMZG</p> <p>Psihologinja, supervizorka, sveučilišna profesorica, Filozofski fakultet Sveučilišta u zagrebu – Odsjek psihologija</p> <p>Psihologinja, psihoterapeutkinja, supervizorka</p> <p>Docentica, prodekanica za nastavu ERF-a Zagreb Docentica, pročelnica odsjeka prevencije na ERF-u Zagreb</p>

	Dr. sc. Slavko Sakoman, liječnik Dr. sc. Zoran Zoričić, liječnik I drugi	Psihijatar, suradnik Odjela ovisnosti o drogama KBC „Sestre milosrdnice“ Zagreb Psihijatar, Odjel alkoholizma KBC „Sestre milosrdnice“ Zagreb
Suradničke organizacije	Projektni partneri i suradnici	Resorni odjeli Grada Poreča-Parenzo, IDZ - Ispostava Poreč, ZZHM IŽ, ZZJZ IŽ, Istarska županija-odjel za zdravstvo, Veterinarska bolnica Poreč, Dom za stare i nemoćne Poreč, sve porečke škole i vrtići, CSS Poreč, Društvo invalida Poreč (DIP), GDCK Poreč, Klub umirovljenika „Galija“ Poreč, Sigurna kuća Poreč-Istra, CGI Poreč, Lions club Poreč, Općinski i prekršajni sudovi u Istri, MUP – Ispostava Poreč i MUP IŽ, Općinsko državno odvjetništvo Pula, općine Poreštine i sjeverozapadne Istre, Hrvatska mreža zdravih gradova, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet i Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, Veterinarski fakultet Zagreb, resorna ministarstva i drugi.

4. OSNOVNE AKTIVNOSTI I REZULTATI		
AKTIVNOST	REZULTATI	POKAZATELJI USPJEŠNOSTI
-Informativni punkt za građane, -„inkubator“ ideja/ inovativnih pristupa unapređenju zdravlja u zajednici	- informativni punkt za građane, mjesto trijaže i informiranja građana o načinima efikasnog rješavanja različitih problema, mjesto inovativnog, kreativnog, sveobuhvatnog planiranja za zdravlje .	SVAKODNEVNI DIREKTNI KONTAKT S GRAĐANIMA: -Kontinuirano povećanje broja korisnika sa pitanjima i teškoćama iz psihosocijalne sfere ali i iz područja zdravstvene i ekološke tematike; -Pozitivni pokazatelji evaluacije temeljem praćenja definiranih indikatora praćenja, -Implementacija lokalnih intervencija /programa/servisa/usluga kao nad standarda zajednice.
Afirmacija i realizacija javno zdravstvenog pristupa zdravlju u zajednici	Povezivanje s akademskim javnim zdravstvom, Školom narodnog zdravlja A. štampar u Zagrebu, Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskom mrežom zdravih gradova i drugim stručnim organizacijama u RH, EU i šire.	Strateško planiranje i upravljanje za zdravlje u zajednici (procjena potreba, identifikacija prioriteta, donošenje planova za zdravlje, uključivanje skrbi za zdravlje u sve lokalne strateške dokumente, odabir i implementacija lokalnih intervencija -nad standarda, evaluacija procesa implementacije i samih intervencija) . Uključivanje politike zdravlja u sve strateške dokumente grada. Tijekom 2017. uključivanje u izradu prvog dokumenta kojeg izrađuje Grad Poreč, a tiče se planiranja intervencija u uvjetima klimatskih promjena te potencijalnih rizika za zdravlje.
Centar za unapređenje tjelesnog i mentalnog zdravlja (vodeći centar IŽ i HMZG)	-Lokalna infrastruktura za vođenje ustanove i lokalnog projekta Zdravi grad; -spremnost zajednice (ključnih ljudi i profesionalaca) za podršku lokalnim programima koji	Implementirani lokalni programi, projekti, usluge koji dokazuju održivost, ekonomičnost, opravdanost u skrbi za zdravlje građana Poreča. Osiguran kontinuitet i održivost, stručno vođenje programa, supervizije, modifikacije i evaluacije programa te podrška

	podržavaju tjelesno, mentalno i okolišno zdravlje.	resornom Upravnom odjelu Grada u segmentu brige za zdravlje i razvoju Socijalnog programa i Programa za zdravlje Grada Poreča- Parenzo.
Podrška institucionalizaciji programa/projekata lokalno/u IŽ	Zdravi grad Poreč osigurava podršku institucionalizaciji dokazano učinkovitih i/ili prioriternih programa u zajednici u vidu lokalnih nad standarda	<ol style="list-style-type: none"> 1. porečke škole od 2017. i vrtići – generacijski program socio emocionalnog učenja; 2. Rasplesani razredi – porečki preventivni program za osnovnoškolce, 3. Veterinarska bolnica Poreč : - Psi kao rezervoari opasnih zoonoza (kontrola kontaminiranosti javnih površina i dječjih pješćanika izmetom mačaka i pasa), - Kultura i sigurno čuvanje kućnih ljubimaca te zaštita napuštenih životinja, -sklonište za životinje i udomljivanje, -Monitoring i kontrola galeba klaukavca i suzbijanje rizika za zdravlje ljudi, 4. ZZHM IŽ – Ispostava Poreč uspostavljeni nad standardi HMP – ispostave Poreč ; 5. Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda – institucionaliziran i ekipiran rad ispostave Poreč za podršku ranom razvoju neuro rizične djece; 6. Supervizijski programi za timove civilnog sektora koji rade sa ranjivim skupinama (CGI, DIP) i brojni drugi.; 7. Vođenje implementacije programa za zaštitu mentalnog zdravlja stanovnika Istre u suradnji i partnerstvu sa IŽ naziva – „Unapređenje rada savjetovališta Istre“
Implementiranje novih intervencija i razvoj novih područja djelovanja projekta Zdravi grad Poreč, uz kontinuitet postojećih	<p>Skrb o jedno roditeljskim obiteljima – implementirane zaštitne mjere usmjerene jedno roditeljskim obiteljima kao posebno ranjivoj skupini u zajednici</p> <p>Logopedске usluge</p> <p>Suradnja sa IPA – međunarodnim udruženjem policajaca</p>	<p>-trajno praćenje potreba ovih obitelji, -pomoć i podrška u ostvarivanju prava na razini lokalne zajednice (upisi u jaslice/vrtiće, soc. stanovi i najam stana, prava iz socijalne odluke Grada Poreča, produženi boravak u školama, besplatna savjetovališna, pravna pomoć ..i dr.), -psihološka podrška obitelji i pisanje preporuka resornom odjelu grada za osiguravanje specifičnih pomoći kada za to postoji identificirana potreba ranjive obitelji .</p> <p>Kontinuirani rad logopeda za djecu predškolskog uzrasta (i ranog školskog uzrasta u TOŠ) urednog psiho-motornog razvoja koja imaju govorno jezične teškoće, a nisu pokrivena logopedskom uslugom u našoj zajednici (odnosno vrtiću/školi).</p> <p>Letci za osnovnoškolce i srednjoškolce (prevencija rizika tiskanjem edukativno informativnih brošura za djecu i mlade Poreča po tematskim područjima – u 2017. „Nasilje i mladi“) Međusektorsko povezivanje i lokalna suradnja</p>

		<p>projekta i na praćenje drugih invazivnih biljnih vrsta (pajasen i grozdasta kaulepra). Tijekom 2017. je izvršena kompletna priprema za institucionalizaciju i prenošenje svih dostignuća projekta te za njegovu implementaciju u program rada novog Centa za invazivne vrste Poreč (CIV) u sklopu porečkog Instituta za poljoprivredu i turizam koji je trebao započeti sa radom u siječnju 2018. Time program suzbijanja ambrozije nakon 10 godina razvoja u Zdravom gradu Poreč postaje dio sveobuhvatnog projekta nadziranja i upravljanja invazivnim vrstama Poreča i Istre u nadležnosti porečkog Instituta.</p>
<p>Strateško planiranje za zdravlje – Plan za zdravlje Poreča</p>	<p>-Tijekom 2017. i 2018. godine radilo se na pripremi nove Slike zdravlja grada Poreča -Parenzo i novog Plana za zdravlje 2018.-2023. Isto se realizira u suradnji sa akademskom zajednicom iz oblasti hrvatskog javnog zdravstva i to Školom narodnog zdravlja Andrija Štampar pri Medicinskom fakultetom Sveučilišta u Zagrebu te Hrvatskom mrežom zdravih gradova.</p>	<p>Temeljem participativnog konsenzusa izabrana su nova prioritetna područja Plana za zdravlje grada Poreča-Parenzo za razdoblje 2018.-2023. i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skrb o djeci i obitelji, 2. Skrb o mladima, 3. Zaštita mentalnog zdravlja, 4. Skrb o potrebitima (prvenstveno OSI i starijima); 5. Održivi razvoj. <p>Oko prioritetnih područja se radilo sa tematskim grupama na pripremi Plana za zdravlje kao budućeg strateškog dokumenta Grada Poreča-Parenzo.</p>
<p>Senzibiliziranje gradske vlasti za razvijanje i podršku specifičnim zaštitnim programima za zdravlje građana</p>	<p>Rad stručnih djelatnika Zdravog grada u radu gradskih timova iz oblasti zdravlja i socijale: -sustavan rad stručnjaka u cilju senzibilizacije javnosti i gradskih vlasti te djelovanja na području socijalnog razvoja i zaštite zdravlja građana Poreča ; -osmišljavanje i oblikovanje socijalne politike i politike unapređenja zdravlja u dugoročnim strategijama (strateškim dokumentima), pravilnicima iz iste oblasti , primjena metodologije za izbor prioriteta za lokalno djelovanje, praćenje odgovornog upravljanja za zdravlje, -financijski pokazatelji, prostorni uvjeti, podrška stvaranju resursa lokalnih stručnih timova, podrška novim sadržajima i razvoju projekata, uvođenju novih programa, podrška međuresornom povezivanju u zajednici, baziranje djelovanja na znanstvenim spoznajama i „evidence base“).</p>	<p>Poreč je postao socijalno osjetljiva zajednica. Navedeno se dokazuje mnogobrojnim efikasnim programima usmjerenim jačanju zaštitnih čimbenika u zajednici koji su visok nad standard u odnosu na osigurani standard u državnim sustavima RH i drugim JLS-e.</p>

<p>Edukacije zaposlenika i stručnog tima</p>	<p>Realizirane edukacije za članove stručnog tima: -Javno zdravstveni pristup zdravlju u zajednici, Zagreb; -Geštalt psihoterapija, Rijeka; -RT psihoterapijski pravac, Slovenija; -Dani Leona Lojka, Slovenija; -Kognitivno bihevioralna terapija, Zagreb; -Županijska konferencija "Živjeti zdravo" , Poreč; -Što je supervizija, čemu služi?, Poreč- Zdravi grad -Slobodno vrijeme mladih kao rizik i zaštita?, Zdravi grad Poreč; -Strah od ispitivanja kod senzibilne djece; Zdravi grad Poreč; -Korištenje psihološkog instrumentarija (MMPI test ličnosti -primjena i interpretacija), Zagreb</p>	<p>Educiran lokalni stručni tim koji čini okosnicu specijaliziranog centra za realizaciju zaštitnog javno zdravstvenog pristupa unapređenju zdravlja u zajednici u najširem smislu.</p>
<p>Unapređenje, praćenje i evaluacije svih programa</p>	<p>-uvođenje znanstvenih metodologija u praćenje svih programa, -evaluacija programa te po potrebi modifikacije istih</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Precizni pokazatelji o broju korisnika programa, dobnim i socio- ekonomskim kategorijama , podaci o sadržaju programa, samoprocjenama korisnika, procjene stručnih voditelja, primjena verificiranih i standardiziranih testova u praćenju uspješnosti tretmana ; ● uveden sustav procjenjivanja kvalitete rada od strane korisnika koji podrazumijeva davanje sugestija , primjedbi i prijedloga korisnika svakog programa usmjerenih unapređenju onih dijelova programa koje je metodološki i organizaciono moguće modificirati; ●praćenje i obrada pokazatelja iz evaluacijskih listića u godišnjim analizama po programima pokazala je da je 94-95% korisnika procjenjivalo da su im različiti oblici stručne pomoći pomogli u prevladavanju životnih teškoća i/ili povećali ukupnu funkcionalnost obitelji i funkcionalnost u radnom okruženju; ●praćenje indirektnih pokazatelja od članova obitelji, radnog okruženja; škola ●praćenje indikatora ishoda/promjena u zajednici u odnosu na zacrtane planove te promjene u odnosu na provedene intervencije. <p>Pokazatelji po svakom programu Zdravog grada čuvaju u arhivi projektnog ureda.</p>

Tabela 1.**Pregled sudjelovanja na konferencijama, poslovnim sastancima, stručnim timovima i edukacijama u RH**

Događanje	Sudionici	Tema	Voditelji/izvoditelji
Poslijediplomski studij – javno zdravstvo, redovni modul nastave, Siječanj 2017., Zagreb	Polaznici studija i hrvatski zdravi gradovi, Zdravi grad Poreč	Predavanje na temu: Brza procjena zdravstvenih potreba u zajednici, izlaganje N. B. Čuš, koordinatorica i	HMZG, Izlagač N. B. Čuš
Sudjelovanje na operativnim sastancima HMZG, Zagreb, veljača – studeni 2017.	Zdravi gradovi RH, patronaža, Suportivni centar HMZG, Zdravi grad Poreč	-godišnje izvješće o radu HMZG u 2016. i plan aktivnosti HMZG u 2017. (veljača); -rad na Platformi za izradu i implementaciju nacionalne strategije Ulaganja u rani razvoj djece.	HMZG, nacionalna koordinatorica prof.dr.sc. Selma Šogorić / zdravi gradovi i županije RH
Radionica: Monitoring i evaluacija intervencija za jednoroditeljske obitelji, ožujak 2017., Zagreb	HMZG, Zdravi grad Poreč	Evaluacija i postignuća u implementaciji mjera za jednoroditeljske obitelji u gradovima uključenim u istraživanje jednoroditeljskih obitelji 2011.-2016.	HMZG
21. Sajam zdravlja u Vinkovcima, travanj 2017., Vinkovci	HMZG Zdravi grad Poreč	Međuresorna suradnja ulaganja u rani razvoj	Zdravi grad Vinkovci, HMZG, zdravi gradovi izlagači i moderatori među kojima Zdravi grad Poreč
5. Istarska Konferencija „Zajedno s vama do zdravlja“, svibanj 2017., Umag	ZZJZIŽ, IŽ, Istarski gradovi i općine koji promiču zdravlje, Zdravi grad Poreč	Promocija zdravlja kroz tjelesnu aktivnost, izlaganje održao prof. kineziologije Zoran Jendrašić, suradnik Zdravog grada Poreč	ZZJZIŽ Istarska županija
Partnerska konferencija ulaganja u rani razvoj, studeni 2017.	HMZG	Sudjelovanje Zdravog grada Poreč na Partnerskoj konferenciji „Ulaganje u rani razvoj djece kroz intersektorsku suradnju“	HMZG
Godišnji poslovni sastanak HMZG, listopad 2017., Zagreb	HMZG, Zdravi gradovi RH, tim Zdravog grada Poreč	Zdravlje i sustav zdravstva – politika i profesija; Očuvanje i unapređenje zdravlja – politika i profesija – što je čiji posao?	HMZG i Zdravi grad Zagreb, prof.dr.sc. Selma Šogorić,

Tabela 2.**Pregled organizacije edukacija, radnih sastanaka, međusektorskog povezivanja i suradnje u Poreču te međunarodna suradnja kojih je nositelj organizacije Zdravi grad Poreč**

Događanje	Sudionici	Tema	Voditelji/izvoditelji
Evaluacija projekta Suzbijanje populacije galebova, veljača 2017., u Grad Poreč – Mala Vijećnica	Svi dioničari projekta: gradovi Poreč, Rovinj, Novigrad, općine Funtana, Vrsar, Tar-Vabriga, sve pripadajuće turističke zajednice, Laguna Poreč, Valamar Riviera, Maistra, Veterinarska bolnica Poreč, Veterinarski	Analiza postignuća u projektu Suzbijanje i kontrola populacije galeba klaukavca i praćenja rizika za zdravlje ljudi, godišnji izvještaj o realizaciji i analiza postignuća te planovi za 2017.	Nataša Basanić Čuš Mr. sc. Branko Jurić Prof. dr. sc. Albert Marinculić

	fakultet Zagreb, Zdravi grad Poreč		
Edukacije za srednjoškolce, veljača 2017., u Zdravom gradu Poreč	Učenici i nastavnici škole M. Balota Poreč Zdravi grad Poreč	Radionica: Zdrave i nezdrave partnerske veze mladih	Adrian Štark, psiholog, Zdravi grad Poreč
Edukacija za odgajatelje svih porečkih vrtića (gradskih i privatnih), veljača-ožujak 2017.	Odgajatelji porečkih vrtića	Komunikacija odgajatelja s djecom u skupini - kako jasnije komunicirati!	Petra Brnić, psihologinja, gost predavač Zdravog grada
Radionica za građane: Emocionalno i svjesno jedenje, Zdravi grad Poreč, veljača 2017.	Građani, Zdravi grad Poreč	Emocionalno i svjesno jedenje u prevenciji debljine	Tina Benčić, psihologinja, Zdravi grad Poreč
Predavanje za odgajatelje, vrtić Radost, veljača 2017.	odgajatelji	Razvoj socioemocionalnih vještina kod djece- implementacija program au vrtić	Gordana Vorkapić Jugovac, suradnica Zdravog grada
Radionica za porečke srednjoškolce, veljača 2017.	Srednjoškolci obiju srednjih škola u Centru za mlade Poreč	Komunikacijske vještine mladih	Goran Poropat, psiholog, gost predavač Zdravog grad Poreč
Radionice veljača-studen 2017. / tematske grupe po prioritetima budućeg Plana za zdravlje	Zdravi grad Poreč i širi gradski tim za zdravlje	Pet prioriteta područja: djeca i obitelji, mladi, zaštita mentalnog zdravlja, skrb o potrebitima (OSI i stariji); održivi razvoj	Nataša Basanić Čuš/Tina Benčić, Tihana Mikulčić, Gordana Vorkapić Jugovac, Sandra Milotti Ašpan
Predavanje za građane povodom svjetskog dana zdravlja 7.4. , travanj, 2017.	Zdravi grad Poreč, građani, stručnjaci	Dobrobit tjelesnog kretanja za zdravlje!	Zoran Jendrašić, kineziolog, vanjski suradnik Zdravog grada Poreč
Zdravo urbano planiranje, Poreč, lipanj 2017., u Zdravi grda Poreč	-Zdravi grad Poreč -Zdravi grad Vinkovci -Zdravi gradovi RH -Urbanisti, projektanti, tehnička struka Istre i RH -Hrvatska komora arhitekata -Ministarstvo graditeljstva -socijalni i zdravstveni radnici -civilni sektor	U 2017. realizirane su teme: Smjernice za provedbu arhitektonskih politika lokalnih zajednica / Vizije gradova i prostora – međunarodne preporuke za prostorni i urbani razvoj.	Nataša Basanić Čuš Mandica Sanković Rajka Bunjevac Irena Matković Jadranka Vranek Sandra Jakopec Ingrid Gojević Tihomir Jukić
Predavanje za građane: Problemi muškog zdravlja, Zdravi grad Poreč, studeni 2017.	Zdravi grad Poreč, Građani, stručnjaci	Kako unaprijediti muško zdravlje? Što je prostata? Problemi muškog mentalnog zdravlja!	Udruga „Martišnjak s muštaci“, dr. Predrag Mamontov i dr. Eva Zorijan Sponza Zdravi grad Poreč
Predavanje za učitelje obiju srednjih škola Poreča, u Zdravom gradu Poreč, studeni 2017	Učitelji, Stručni timovi škola, Zdravi grad Poreč	Ispitni strahovi učenika i kako im pomoći?	Siniša Brlas, gost predavač Zdravog grada u Mjesecu borbe protiv ovisnosti
Predavanje za učitelje i porečke stručne timove, u Zdravom gradu Poreč studeni 2017.	Učitelji, Stručni timovi u zajednici, Zdravi grad Poreč	Slobodno vrijeme mladih kao rizik i zaštita!	Siniša Brlas, gost predavač Zdravog grada u Mjesecu borbe protiv ovisnosti

Okrugli stol: Alkohol i zdravlje i zdravlje, Zdravi grad Poreč, prosinac 2017.	Učitelji, učenici Stručni timovi škola, Zdravi grad Poreč, ZZJZ IŽ, MUP Poreč i MUP IŽ, Prekršajni sud Pula	Alkohol i zdravlje tribina za mlade Poreča i stručnjake	Zdravi grad Poreč,
Tribina za sve osmaše Poreča: Odrasti neovisan, prosinac 2017.	Učitelji, svi učenici porečkih 8. razreda	Odrasti neovisan	Zdravi grad Poreč, Dr. Slavko Sakoman, vanjski suradnik i supervizor programa prevencije ovisnosti

Tabela 3.
Prikaz obilježavanja prigodnih dana usmjerenih zdravlju i zdravim životnim izborima tijekom 2017. godine kojih je nositelj Zdravi grad Poreč

Prigodni datumi	Sudionici	Tema	Voditelji/izvoditelji
Tjedan psihologije veljača 2017. , Poreč	Porečki psiholozi, mladi i građani uz podršku medija	-Realizirane različite teme u radu s građanima i stručnjacima Poreča: komunikacija odgajatelja s djecom-kako komunicirati; uvođenje programa socio emocionalnog učenja za djecu predškolskog uzrasta, prevencija nasilja u partnerskim vezama mladih, što znači psihologija u životima ljudi, emocionalno i svjesno jedenje, sretni i nesretni ljudi.	Gordana Vorkapić Jugovac, mladi Poreča i radio PEGAZ, Nataša Basanić Čuš, Tina Benčić, Petra Brnić, antonija Mijatović, Petra Andrić, Adrian Štark
Godišnja skupština Kluba liječenih alkoholičara (KLA), veljača 2017. u Zdravi grad Poreč	Stručna i politička javnost, liječeni ovisnici i obitelji, Udruga KLA, stručni tim Zdravog grada Poreč	U prostorima Zdravog grada Poreč održana je tradicionalno godišnja Skupština suradničke udruge Klub liječenih alkoholičara (KLA) Poreč pri čemu su uručena priznanja apstinentima i podržavajućim članovima obitelji uz goste.	Klub liječenih alkoholičara Poreč
Svjetski dan zdravlja 7.04. 2017., Poreč	Zdravi grad Poreč Grad Poreč Porečke osnovne škole Udruga kineziologa Dom za strije i nemoćne Poreč Klub umirovljenika Galija Poreč Crveni križ Poreč Građani	-javnozdravstvena akcija za građane i sve učenike OŠ-a Poreča od 1. do 4. razreda „HODITI I ZDRAVI BITI“ ; -Sudjelovanje na županijskoj konferenciji „Zdravo živjeti“; -predavanje: Dobrobiti tjelesne aktivnosti za zdravlje	Zdravi grad Poreč
Nacionalni dan zdravih gradova, 20.5.2017.	Zdravi grad Porečke škole suradnici građani	Nastup mladih na Trgu slobode i predstavljanje 8. generacije učenika u porečkom preventivnom programu Rasplesani razredi	Zdravi grad Poreč
Mjesec borbe protiv ovisnosti 15.11. do 15.12.2017.	Zdravi grad Poreč Sve porečke škole i druge suradničke organizacije	Cijelo mjesecni program aktivnosti, radionica, predavanja, okruglih stolova, kampanja, preventivnih akcija, natječaja, dječjih radova pod	Zdravi grad Poreč Porečke škole i druge suradničke organizacije

		motom „MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT“ kao završnica cjelogodišnjih aktivnosti u prevenciji ovisnosti usmjerenih mladima Poreča	
Međunarodni dan osoba s invaliditetom (OSI), 3.12.2017. , prostori DIP Poreč	Društvo invalida Poreč (DIP) Zdravi grad Poreč , Grad Poreč i brojne druge suradničke organizacije, volonteri, donatori, mediji	Dan OSI je obilježen predstavljanjem uspjeha i postignuća DIP, potreba i budućih aktivnosti! Osvrt Zdravog grada – povijest razvoja DIP, značaj pomoći i podrške OSI u lokalnom okruženju!	Predsjedništvo DIP Tihana Mikulčić Nataša Basanić Čuš

Tabela 4.
Pregled suradnje i formaliziranih lokalnih partnerstva ustanove

Naziv suradničke/ partnerske organizacije	Suradnja / formalizirano partnerstvo	Sadržaj suradnje	Odgovorne osobe organizacija
Društvo invalida Poreč (DIP) i Zdravi grad Poreč	Ugovor o dugoročnoj suradnji od 07.01.2013.	Poticano međusektorsko povezivanje i rješavanje važnih pitanja pristupačnosti , društvene uključenosti , zdravstvene dostupnosti i drugih važnih pitanja za veću kvalitetu života osoba s invaliditetom u gradu, supervizije kao oblik pomoći osobnim asistentima i drugi oblici suradnje.	Tihana Mikulčić Sandra Brečevac Nataša Basanić Čuš
Dom za starije i nemoćne Poreč i Zdravi grad Poreč	Godišnji Ugovor od 19.01.2017.	Povezivanje i partnerstvo u cilju unapređenja kvalitete života osoba starije dobe, posebno u cilju afirmacije i pružanja psihološke pomoći starijim osobama koje imaju specifične probleme vezane uz dob. Ugovor se obnavlja godišnje zbog mogućnosti modifikacije metoda psihološke pomoći sukladno potrebama i procjeni pokazatelja.	Mario Laković Nataša Basanić Čuš
Klub umirovljenika Galija Poreč i Zdravi grad Poreč	Ugovor o dugoročnoj suradnji od 11.11.2014.	Ostvareno je partnerska višegodišnja suradnja sa Klubom (formalizirana i ugovorom) u cilju realizacije sadržaja za unapređenje kvalitete života starijih osoba u vaninstitucionalnoj ponudi Poreča. Posebno se ostvaruje suradnja u segmentima organizacije zdravstvene edukacije i psihološkog osnaživanja starijih u cilju kapacitiranja starijih stanovnika Poreča za zdravo aktivno starenje. Međusobna suradnja omogućila je razvoj preventivnih zaštitnih programa za starije kojih je nositelj Zdravi grad sa svojim stručni timovima kao što su „Čuvaj svoje srce da ti dulje traje“, Savjetovalište za starije koje uključuje i podršku obiteljima starijih bolesnih i/ili dementnih osoba, psihološke radionice u Galiji prilagođene sadržajem i načinom rada za starije sugrađane , uključivanje Kluba u akciju Hoditi i zdravi biti i dr. događanja.	Franc Dobrilović Nataša Basanić Čuš
Gradsko društvo crvenog križa	Nije formalizirano	Dugogodišnju suradnju karakterizira povezivanje u povezanim područjima rada iz	Vesna Janko Finderle Nataša Basanić Čuš

I Zdravi grad Poreč		oblasti socijalne zaštite i zaštite zdravlja stanovnika Poreča. U suradnji Zdravog grada Poreč i Crvenog križa iniciran je i realiziran projekt nabave prvih automatskih vanjskih defibrilatora (AVD-a) za Poreč te je provedena senzibilizacija građana, snimljen kratak lokalni film o primjeni AVD-a i osmišljena stručno vođena edukacija. Suradničke organizacije neprestano surađuju u podršci i zaštiti stanovnika koji imaju različite potrebe iz oblasti socijalne zaštite (za savjetovanjem, jednokratnim pomoćima, odjećom...i dr.).	
Centar za građanske inicijative i Zdravi grad Poreč	Nije formalizirano	Ostvaruju suradnju u senzibilizaciji javnosti i povećanju vidljivosti područja psihosocijalne i zdravstvene zaštite žrtava nasilja te osmišljavanju lokalnih usluga i programa koji interveniraju u istom smjeru.	Silvija Žufić Nataša Basanić Čuš
Lions club Hrvatske, District 126 I Zdravi grad Poreč	Formalizirano godišnjim ugovorima za suradnju na projektima	Lions club District 126 i zdravi grad Poreč ostvaruju suradnju udružujući resurse u prevenciji ovisnosti kod mladih Poreča i poreštine. Lions club District 126 osigurava donacije i ugovornu obvezu financiranja preventivnih edukativnih programa (radionica, predavanja, kreiranja i distribucije informativnih brošura) dok Zdravi grad u okviru ugovora osmišljava sadržaj preventivnih aktivnosti.	Zlatko Janković Miloš Nataša Basanić Čuš
Istarski domovi zdravlja IDZ-ispostava Poreč ZZJZ IŽ ZZHMP IŽ i Zdravi grad Poreč	Nije formalizirano	U cilju međusektorskog povezivanja stručnjaka različitih profila u zaštiti zdravlja ostvaruje se kontinuirana dugoročna suradnja sa temeljnom organizacijom preventivne zdravstvene zaštite i njezinim organizacionim segmentima (obiteljski liječnici i specijalistička zaštita). Suradnja se ostvaruje i sa ZZJZ IŽ te ZZHMP IŽ.	Dr. Ante Ivančić Dr. Aleksandar Stojanović Dr. Srđan Jerković Nataša Basanić Čuš
Dnevni centar za rehabilitaciju Veruda Pula – Ispostava Poreč i Zdravi grad Poreč	Nije formalizirano	U višegodišnjoj suradnji uspostavljen je sustav realizacije rane intervencije (RI) djeci sa ranim neuro razvojnim teškoćama i rizicima i to u Poreču. Suradnja i povezivanje i dalje traje, ostvaruju su se zajedničke edukacije i kapacitiranje lokalnih timova specifičnim znanjima, supervizije, potpora školama u radu s djecom u rizicima i dr.	Lorretta Morosin Nataša Basanić Čuš
Centar za socijalnu skrb Poreč i Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Povezivanje u cilju pružanja usluga iz zahtjevnog spektra tretmana socijalno ugroženih osoba i osoba s problemima ponašanja, maloljetnika i mladih punoljetnika koji su počinili razna kažnjiva i/ili neprilična ponašanja prema prekršajnom ili kaznenom zakonu, parova kod teških razvoda, žrtava nasilja i dr.	Marija Trošelj Nataša Basanić Čuš
Porečki vrtići i škole I Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Suradnja se ostvaruje dugogodišnjim zajedničkim radom i kontinuiranim povezivanjem stručnih timova vrtića, škola, Zdravog grada Poreč, Povjerenstva zajedno protiv ovisnosti Grada Poreča-Parenzo te osmišljavanjem i realizacijom preventivnih	Divna Radola Natasa Muzzissa Viviana Salvaro Jasna Nuić Irene Civadelić Nadija Kos

		programa koji predstavljaju lokalni nad standard zaštite u odnosu na djecu, mlade, roditelje, odgajatelje i učitelje.	Ester Zarli
Veterinarska bolnica Poreč Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Suradnja se ostvaruje u dijelovima programa iz oblasti <i>Ekologija i zdravlje</i> , a usmjerena je programima zaštite životinja te sprečavanju i širenju zoonoza.	dr. Branko Jurić dr. Albert Marinculić Nataša Basanić Čuš
Institut za poljoprivredu i turizam Poreč Grad Poreč Zdravi grad Poreč	Nije formaliziran	Suradnja se ostvaruje u dijelovima programa iz oblasti <i>Ekologija i zdravlje</i> , a usmjerena je kontroli invazivnih-alergenih biljnih vrsta, njihovu mapiranju, stvaranju interaktivne gradske mape biljaka te njihovu suzbijanju u cilju zaštite zdravlja.	Barbara Sladonja Vesna Kordić Nataša Basanić Čuš
Istarska županija i Zdravi grad Poreč	Formalni godišnji ugovori o suradnji na projektima	IŽ i Zdravi grad Poreč godinama surađuju u realizaciji Plana za zdravlje Istarske županije. S tim u vezi potpisuju godišnje ugovore o realizaciji programa za zdravlje građana Poreča, Poreštine i dijelova sjeverozapadne Istre.	Sonja Grozić Živolić Nataša Basanić Čuš
Hrvatska mreža zdravih gradova (HMZG) i Zdravi grad Poreč	Formalno članstvo u Mreži	Vertikalno povezivanje sa HMZG koja okuplja zdrave gradove Hrvatske te preko RH mreže povezivanje sa EU mrežom zdravih gradova. Članstvo u HMZG i obveza plaćanja godišnje članarine. U okviru rada Mreže povezivanje, suradnja, projektno partnerstvo sa hrvatskim zdravim gradovima.	Dr. Selma Šogorić Nataša Basanić Čuš

Zdravi grad Poreč ostvaruje i brojne druge suradnje i partnerstva na razini lokalne zajednice, IŽ i RH u cilju realizacije programa za zdravlje i psiho socijalnu zaštitu stanovnika Poreča i poreštine, unapređenja znanja te razvoja vizije POREČA-GRADA ZDRAVLJA.

Informiranje građana putem letaka i brošura

Podizanje razine zdravstvene kulture građana edukacijama te pisanim informativno edukativnim materijalima zaseban je dio aktivnosti projektnog ureda Zdravog grada Poreč-Parenzo te svih zaposlenika. Isto u cilju unapređenja razine znanja građana, informiranja, podučavanja i motiviranja svih populacionih skupina na zdrave životne izbore i zdrav život. Tiskani letci i brošure uglavnom su lokalni autorski materijali Zdravog grada Poreč i/ili materijali suradničkih i partnerskih organizacija (škola, IŽ, HMZG, ZZJZ IŽ, ZHMIŽ i drugih).

Distribuirani su priručnici/brošure:

Autorski u izdanju Zdravog grada Poreč

-Priručnik za roditelje tinejdžera, *Provjerite je li vaše dijete rizično za razvoj ovisnosti*

(autorice Nataša Basanić Čuš i Gordana Vorkapić Jugovac).

-Priručnik za roditelje: *Dok nabrojim do tri hoću li se snaći?*

(autorica Sandra Milotti Ašpan)

-Priručnik za roditelje: *Krećem u jaslice, krećem u vrtić...!*,

(autorica Alenka Krivičić)

-Brošura: *za roditelje Debljina kod djece-bolest i izazov!*

(autorica Marijana Rajčević Kazalac)

-Priručnik: *Alkohol – preglednik za roditelje i mlade nastao u suradnji Zdravog grada i Saveza Lions klubova Hrvatske, Distrikt 126 Hrvatske*, (autorica Sandra Milotti Ašpan)

-Letak: *Naš pas i mi – o čemu vlasnik psa treba voditi računa?*

(autorica Sandra Milotti Ašpan)

-Letak: *Zašto galeb klaukavac više nije samo turistička atrakcija?(na tri strana jezika- talijanski, engleski i njemački, autorski tim iz Zdravog grada Poreč i Veterinarske bolnice Poreč)*

U suradnji s drugim partnerskim i suradničkim organizacijama

- „Internet, ovisnost i mladi „ – za srednjoškolce

(brošura nastaae u suradnji s IPA – Međunarodnim udruženjem policajaca),

-Unifef-ov letak za podršku dojenju mladim majkama,

-Unicef-ov DVD za roditelje – Prve tri godine su najvažnije!

-Letci iz oblasti kardiovaskularne zaštite (zdrava prehrana, čuvaj svoje srce i dr.) Istarske županije i ZZJZ IŽ..

Informiranje građana putem drugih medija

Informiranje i poučavanje građana iz oblasti unapređenja i zaštite zdravlja u najširem smislu se provodi gostovanjima stručnjaka Zdravog grada u radio i TV emisijama, pisanjem stručnih članaka za dnevne medije, stručne časopise, uređivanjem rubrike *stručne teme* na web stranici Zdravog grada te uređivanjem facebooka Zdravog grada Poreč.

Tabela 5.

Pregled realiziranih informativnih-stručnih-edukativnih radio emisija na RADIO CENTRU STUDIO POREČ u 2017. godine

Datum 2017.	Stručna tema	Gostovali
24.01.	Post blagdanski sindrom i kako ga prevladati!	Nataša Basanić Čuš
26.01.	Važnost spavanja za adolescente!	Adrian Štark
20.02.	O 10. tjednu psihologije- čemu služi psihologija i psiholozi?	Nataša Basanić Čuš
21.02.	Psihologija u životima ljudi!	Nataša Basanić Čuš
23.02.	Tko su sretni, a tko nesretni ljudi?	Nataša Basanić Čuš
02.03.	Suzbijanje populacije galebova, postignuća i nastavak projekta	Nataša Basanić Čuš
20.03.	Zašto je važno biti sretan, tko su sretni ljudi? (povodom Međunarodnog dana sreće)	Nataša Basanić Čuš
04.04.	O svjetskom danu zdravlja! Centralna tema SZO za 2017.- Depresija kao izazov 21. stoljeća!	Nataša Basanić Čuš
02.05.	Ekologija i zdravlje, prevencija zoonoza!	Nataša Basanić Čuš
18.05.	Dan zdravih gradova 20.5. , naš put zdravlja !	Nataša Basanić Čuš
30.05.	Psihološki aspekti korištenja lijekova i ovisnost o lijekovima!	Nataša Basanić Čuš
26.06.	Međunarodni dan prevencije zlouporabe droga - Mladi i rizici za razvoj ovisnosti!	Nataša Basanić Čuš
27.07.	Stres, načini obrane, prevencija stresa kod radnika u turizmu!	Adrian Štark
28.07.	Ambrozija, opasan alergen i kako se zaštititi?	Nataša Basanić Čuš
24.08.	Odmor i povratak na posao!	Tina Benčić
31.08.	Podrška djeci pri početku školovanja, polazak u 1. razred!	Nataša Basanić Čuš
20.09.	Debljina kod djece i značaj podrške roditelja u pravilnoj prehrani!	Tina Benčić
27.09.	Europski tjedan sporta-aktivnost i zdravlje!	Nataša Basanić Čuš
28.09.	Emocionalno jedenje i debljina kod odraslih!	Tina Benčić
10.10.	Dan mentalnog zdravlja – kako unaprijediti mentalno zdravlje?	Nataša Basanić Čuš
11.10.	Motivacija i škola!	Adrian Štark
12.10.	Stariji kao ranjiva skupina društva, kako im pomoći?	Nataša Basanić Čuš
15.11.	Mjesec borbe protiv ovisnosti 2017 – kako da mladi odrastu neovisni?	Nataša Basanić Čuš
16.11.	Kako djecu zaštititi od ovisnosti iz uloge važnih odraslih-roditelja, odgajatelja, učitelja, trenera...?	Dr. Slavko Sakoman
17.11.	Ovisnost o alkoholu kao bolest obitelji – govore vam stručnjaci i ovisnici!	Mirjana Smodek i liječeni ovisnici u programu Zdravog grada
25.11.	Cyberbulling-govore vam učenici i stručnjaci!	SŠ M. Balota- školski Radio PEGAZ
27.11.	Slobodno vrijeme mladih – zaštita i rizik!	Siniša Brlas, suradnik psiholog
1.12.	O izložbi učenika OŠ Poreč „MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT“ – kreativnost kao put ka zdravim izborima!	Nataša Basanić Čuš

8.12.	O projektu unapređenja rada savjetovališta Istre ...	Nataša Basanić Čuš
-------	--	--------------------

Tabela 6.

Pregled realiziranih informativnih-stručnih-edukativnih radio emisija na drugim radio postajama u 2017. godini

Datum 2017.	Radio	Stručna tema	Gostovali
26.01.	Radio Dalmacija	Da li dijete nagrađivati novcem, a ne slatkisima u cilju zdrave prehrane!	Nataša Basanić Čuš
20.02.	Radio Istra	O tjednu psihologije!	Nataša Basanić Čuš
20.02.	Radio Pula	Suzbijanje populacije galebova, postignuća i nastavak projekta, prvog za RH!	Nataša Basanić Čuš
21.02.	Radio Rovinj	Suzbijanje populacije galebova, postignuća i nastavak projekta, prvog za RH!	Nataša Basanić Čuš
11.10.	Radio Istra	Mentalno zdravlje na radnom mjestu - „Tvrтка prijatelj zdravlja“!	Nataša Basanić Čuš

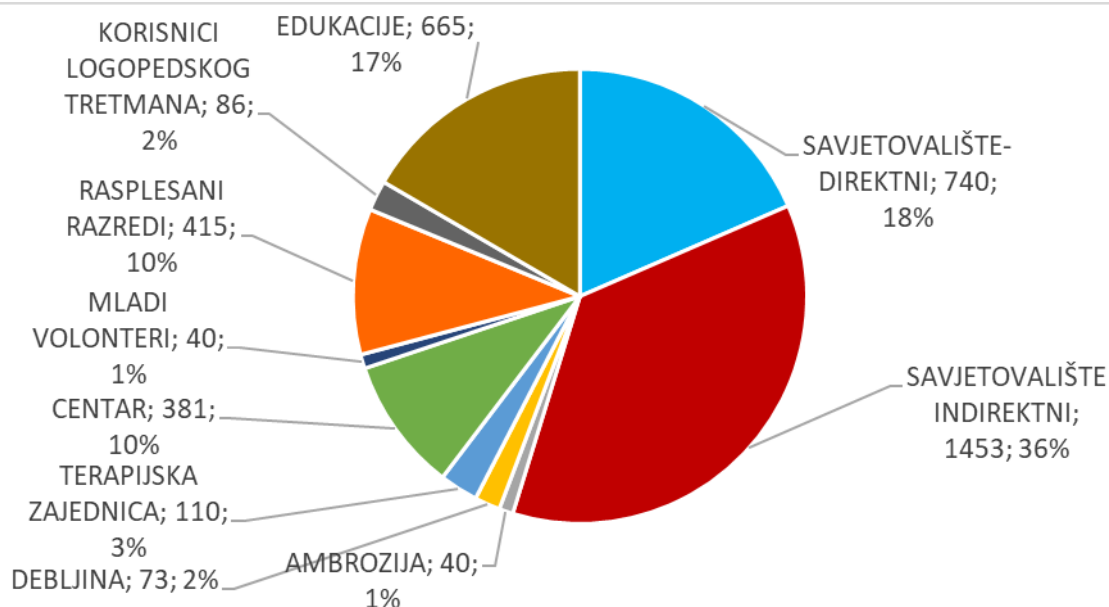
●Predstavljanje rada Zdravog grada u medijima višekratnim člancima i stručnim temama po programskim područjima djelovanja Zdravog grada i to putem web stranice Zdravog grada, porečkih portala (www.porestina.com , www.parentium.com), web stranicama Grada Poreča-Parenzo, putem Porečkog Vjesnika, stručnog časopisa Epoha zdravlja, Glasu Istre te drugih regionalnih i nacionalnih pisanih, radio i TV medija.

●FACEBOOK Zdravog grada Poreč – neprestano se održava interaktivna komunikacija s građanima putem Facebook stranice Zdravog grada Poreč, stranicu tijekom godine uređivala i ažurirala psihologinja Tina Benčić.

5. SVI KORISNICI/E tijekom godine 2017.

Pregled svih korisnika programa Zdravog grada

Graf 1. Ukupni broj korisnika u programima zdravog grada tijekom 2017. godine

6. Najveći uspjeh provedenog programa/projekta

Najveći uspjeh porečkog projekta Zdravi grad je njegov kontinuitet, održivost i sveobuhvatni pristup zdravlju u zajednici od 1993. godine do danas prateći spoznaje SZO i globalne preporuke ove svjetske organizacije usmjerene unapređenju i zaštiti zdravlje.

Projekt je omogućio stručnjacima i ključnim ljudima Poreča da uvode i koriste znanstvenu metodologiju koja potiče poštivanje porečkih specifičnosti, potreba građana te definiranje prioriteta za zdravlje i socijalni razvoj Poreča. Projekt Zdravi grad omogućio je pristup planiranja iz **baze, iz zajednice u kojoj ljudi žive i rade**, oslušujući „bilo“ građana te stvarajući od lokaliteta bolje i zdravije mjesto za život.

Projekt Zdravi grad omogućio je implementaciju spoznaja i ideja SZO, podizanje razine zdravstvene kulture i brige za zdravlje svih Porečana, osnaživanje lokalnih stručnih potencijala (resursa) i stvaranje čvrste socijalne mreže usluga i socijalnih servisa u zajednici. Projekt Zdravi grad, od svih projekata koje Poreč realizira, najviše razlikuje Poreč od svih drugih gradova RH. Razvojem vlastitog projekta Poreč je zauzeo posebno mjesto u HMZG te godinama pokazuje svoju održivost, opravdanost, ekonomičnost i dostupnost stanovnicima zajednice.

Projekt Zdravi grad Poreču je omogućio visok nad standard za zdravlje građana te kreiranje vlastitog puta za veću kvalitetu života u zajednici, a Poreč profilirao u modernu, socijalno osjetljivu i inkluzivnu zajednicu za sve svoje stanovnike.

7. Promjene/modifikacije – osnivanje nove ustanove

Tijekom 2017. godine finalizirane su statusne promjene Fonda Zdravi grad Poreč te usklađivanje pravno ustrojbenog oblika ove neprofitne organizacije sa novom zakonskom regulativom u RH. U suradnji sa resornim odjelima Grada Poreča Parenzo osigurane su prostorne prilagodbe (uređivanje sanitarnog čvora prilagođenog osobama s invaliditetom) te podržan proces osnivanja nove ustanove. Ravnateljica u osnivanju, pročelnica Vesna Kordić, je u suradnji sa resornim ministarstvom RH uspješno osigurala sve potrebne uvjete za početak rada ustanove. Nova ustanova socijalne skrbi kojoj je osnivač Grad Poreč-Parenzo naziva Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo formalno je započela sa radom 1.04. 2017. godine čime su stečeni uvjeti za pokretanje postupka za prestanak rada Fonda Zdravi grad Poreč. Ugovorom o prijenosu gospodarske cjeline (imovine, prava, obveza i ugovora o radu) sva prava, obveze i imovina, ugovori o radu preneseni su sa Fonda „Zdravi grad“ na novu ustanovu - Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo. Slijedom navedenog financijsko izvješće 2017. prikazuje se u dvije cjeline i to od 1.1.2017. do 31.3.2017. kao poslovanje Fonda Zdravi grad Poreč te od 1.04.2017. do 31.12.2017. rad Centra za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo. Nova ustanova je postala proračunski korisnik, uključena je u lokalnu riznicu Grada Poreča-Parenzo te je počela stjecati uvjete i pretpostavke za novi način knjigovodstvenog i računovodstvenog poslovanja proračunskih korisnika.

SAVJETOVALIŠTE ZA DJECU, MLADE, BRAK I OBITELJ

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	REZULTATI
Polazne osnove/ značaj zaštite mentalnog zdravlja	<p>Mentalna patologija (mentalne bolesti) čine 20% ukupnog pobola stanovništva u zemljama EU, a isto ima tendenciju rasta. Istovremeno 2/3 građana Europe tijekom života prolazi neki oblik mentalnih teškoća koje su razvojne, prolazne i nisu u pravom smislu bolest ali ometaju funkcioniranje pojedinca i obitelji. Stoga su razvijene zemlje vrlo kapacitirane centrima za unapređenje mentalnog zdravlja. Danas podaci pokazuju da je mentalna patologija ono što će obilježiti budući razvoj ljudske vrste zbog brzih promjena fizikalnog okruženja te brzih tehnoloških promjena koje više, u brzom tempu, ne može pratiti ljudska prilagodba.</p> <p>U RH depresija je već sada druga po redu dijagnoza kao uzrok hospitalizacije, a antidepresivi najčešće propisani lijekovi u RH. Globalno najčešći i najzastupljeniji mentalni poremećaji u RH jesu 1. alkoholizam, 2. shizofrenija, 3. depresija. U uvjetima u kojima se učestalo govori o demografiji uopće se ne spominje da 20-30% majki, najčešće prvototkinja, koje pate od post porođajne depresije što se značajno odražava na rani razvoj djeteta i zdravlje tijekom čitavog života. Sve je više identificirane neuro rizične djece, poremećaja u ponašanju djece, sve više govornih teškoća. Istovremeno, u RH, nedostaju stručnjaci i stručne institucije koje mogu pružati pomoć i podršku. Istraživanja pokazuju da nepovoljne socijalne prilike u okruženju kao što su ratovi, prirodne katastrofe,</p>

	<p>nedostatno organizirane stručne službe za podršku pojedincima i obiteljima značajno povećavaju mentalnu patologiju na istim područjima. U RH se u budućnosti očekuje još značajno više problema mentalnog zdravlja populacije zbog interakcije više rizičnih nepovoljnih čimbenika koji utječu na mentalno zdravlje ljudi i to: još uvijek visoka nezaposlenost, socijalna nesigurnost, nedostatak liječnika psihijatar, nedostupnost drugih pomagačkih struka i usluga (psiholoških usluga) u neposrednom okruženju u gradovima RH. Uslijed navedenog u RH ne postoje osmišljeni i u sustav implementirani programi prevencije mentalnog zdravlja na ranoj razini rizika. Domovi zdravlja su nekada imali psihologe koji su 90.-tih proglašeni tehnološkim viškom i nikad anisu vraćeni u sustav, nedostatna je organizacija lokalnih savjetovališta. Zbog svega navedenog u RH 70% ljudi koji prolaze neki oblik mentalne patologije ne traži pomoć i/ili ne dobije pomoć. To je nešto što bi državne vlasti RH trebalo jako zabrinuti u kontekstu budućeg razvoja države ali je isto ujedno značajan podatak lokalnoj zajednici za jačanje zaštitnih čimbenika okruženja.</p> <p>Poreč je napravio značajan iskorak za RH uvjete, i ne samo to, Poreč je svojim lokalnim sustavom pomoći i podrške te nad standardima u okviru razvoja projekta Zdravi grad, osigurao zaštitu mentalnog zdravlja po uzoru na razvijenije zemlje zapada.</p>
<p>Savjetovanje i psihoterapija</p> <p>INDIVIDUALNO OBITELJSKO U PARU GRUPNA savjetovanja i/ili psihoterapije</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Psihološko Savjetovalište za djecu, mlade, brak i obitelj bilo je usmjereno: <ul style="list-style-type: none"> - psihološkoj i psihosocijalnoj zaštiti pojedincima i čitavim obiteljima pružanjem usluga savjetovanja i psihoterapije kako dobrovoljnim klijentima koji zbog svojih teškoća dolaze samoinicijativno tako i onima upućenim od liječnika, škola, vrtića, CZSS i drugih suradničkih ustanova; - psihološkom testiranju/psihološkim procjenama te pisanju nalaza i mišljenja za klijente savjetovališta; - preventivno edukativnim aktivnostima za sve populacione skupine u direktnom kontaktu i indirektnom kontaktu putem medija, letaka, brošura, - osiguravanju stručnih supervizija suradničkim organizacijama koje provode različite oblike pomagačkog posla, CGI – zaposlenici koji pružaju podršku žrtvama nasilja, osobni asistenti Društva invalida Poreč). ● Pružanje stručne pomoći i podrške u Savjetovalištu rezultira u osnaženim i educiranim građanima, funkcionalnijim pojedincima i obiteljima. Cilj savjetovališne pomoći je ulaganje u osobni rast i razvoj ljudi te pružanje prilike ljudima da uče iz životnih teškoća te da se uz pomoć stručnjaka izbere za novu kvalitetu života i rada. ● Ishodi savjetovališnog rada u Poreču prate se za svakog pojedinog klijenta savjetovališta objektivnim stručnim procjenama savjetovatelja/psihoterapeuta (psihološkim instrumentarijem i strukturiranim intervjuima), subjektivnim procjenama korisnika (skale samoprocjene), dugoročnim praćenjem klijenata, pokazateljima od indirektnih korisnika promjene - obitelj, radno mjesto, škola, CZSS, sudovi, ODO, ...i dr.), također se evidentiraju promjene u zajednici praćenjem implementiranih programa i ishoda istih. <p>Tijekom 2017. u samo procjenama 95 % korisnika savjetovališta izjavljuje da im je podrška stručnjaka bila izuzetno korisna te da su ostvarili pozitivne funkcionalne pomake u oblasti života, obiteljskog funkcioniranja i rada. Istovremeno za 94% korisnika Savjetovališta Zdravog grada psihoterapeuti procjenjuju da su ostvarili pozitivne pomake u odnosu na inicijalni status, postavljene ciljeve terapije te značajno podigli razinu osobne, životne funkcionalnosti i kvalitete života uopće.</p> <p>Tijekom godine u Savjetovalištu se radi s klijentima svih dobnih skupina, različitog socio-ekonomskog statusa i etiologije teškoća - mladi menadžeri, voditelji obiteljskih tvrtki, zaposlene mlade majke na važnim pozicijama, jedno roditeljske obitelji u kojima su žene odabrale same odgajati djecu ili su razvedene, klijenti sa životnim okolnostima koje kreiraju loše socijalne prilike, emocionalnim, ponašajnim, adaptacijskim i drugim teškoćama u osobnom funkcioniranju, radnom okruženju, i/ ili obiteljskim odnosima. Psihosocijalnu podršku najviše traži radno aktivno stanovništvo koje ujedno najaktivnije učestvuje u razvoju svake zajednice (27-50 godina).</p>

	<p>Najčešći razlozi dolaska po dobnim kategorijama:</p> <p>Djeca (u pratnji roditelja) - teškoće socijalizacije i adaptacije, teškoće u školi, poremećaji u ponašanju, emocionalne teškoće, nepoštivanje autoriteta, nedostatak motivacije, ovisnost o internetu i video igrama.</p> <p>Mladi - adolescentne i druge razvojne krize, emocionalne teškoće, problemi socijalizacije i adaptacije, neslaganje s roditeljima, poremećaji u ponašanju, delikventno ponašanje, teškoće u školi, dileme oko izbora zanimanja, eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti i drugi poremećaji u ponašanju.</p> <p>Odrasli – osobni problemi, problemi u odnosu s partnerom, loša komunikacija s djetetom, nesklad odgojnih postupaka roditelja, fizičko, seksualno ili psihičko zlostavljanje osobe, emocionalni poremećaji, ovisnost u obitelji (alkohol, droga, kocka, patološko trošenje..), bolest u obitelji, znakovi demencije kod starijih članova, invaliditet u obitelji, gubici i tugovanja i drugo.</p> <p>Obitelji ili dio obitelji- parovi u priprema za porođaj i prihvata novog člana obitelji, roditelji i djeca ili bračni partneri zbog unapređenja socijalnih i komunikacijskih vještina, roditelji djece s emocionalnim teškoćama, obitelji koje zbog raznih životnih okolnosti prolaze vrlo potresne "krizne" periode u kojima emotivno reaguju gotovo svi članovi. Ovo su situacije u kojima pada ukupna funkcionalnost obitelji i tada kažemo da je „obitelj u krizi“ – npr. nastupanje teške bolesti kod člana obitelji, invaliditet u obitelji, smrt člana obitelji, iznenadne nesreće, rastava braka, ostanak bez posla jednog ili oba roditelja, ovisnost u obitelji, zlostavljanje u obitelji, prokockana imovina i dr.</p> <p>Stariji - osobe starije od 65 godina posljednjih godina značajno više traže savjetovanišne usluge te ih je potrebno sagledati kao posebno ranjivu skupinu. Generacija starijih je značajno bolje informirana i uključena u život zajednice te intenzivnije koriste dostupne usluge kao dio gradskih nad standarda u vidu psihološke pomoći. Stariji su dio obitelji, najčešće dio šire obitelji, a u današnjim uvjetima života najčešće žive sami. U Savjetovanište Zdravog grada se javljaju sa specifičnim problemima karakterističnim za stariju populaciju kao što su prilagodba na mirovinu, osamljenost, žalovanje (najčešće zbog gubitka životnog partnera), suočavanje sa simptomima bolesti, suočavanje s invaliditetom (nakon moždanog udara, infarkta,...), uslijed psihičkih smetnji tipa depresije ali i drugih smetnji, npr. uslijed teške bolesti, obiteljskog nasilja (u ovoj dobi rjeđe je partnersko nasilje, a više je zastupljeno ono djece u odnosu na roditelje), zbog znakova demencije i dr.</p>
<p>Trajno formiranje educiranih lokalnih stručnih timova Zdravog grada</p>	<p>Zdravi grad Poreč je stručno ekipiran zaposlenicima i vanjskim stručnim suradnicima u skladu s psihosocijalnom i zdravstvenom djelatnošću te osnovnim programskim područjima. Osigurava stručne usluge koje nadziru strukovne komore RH prvenstveno (Hrvatska psihološka komora i hrvatska liječnička komora, HMZG i supervizori). U savjetovaništu se prakticira multidisciplinarni pristup problemima i rad stručnjaka različitih dodiplomskih edukacija (psiholozi, liječnici, edukacijski rehabilitatori, socijalni pedagozi, med. sestre, primalje i dr.) te različitih post diplomskih specijalnosti što osigurava stručan pristup verificiranim metodama rada u odnosu na svaku etiologiju problema i svakog klijenta. Dio obveznog rada i godišnjeg programa odnosi na planiranje i pohađanje edukacija djelatnika i stručnih suradnika za trajno osposobljavanje visoko stručnih multidisciplinarnih lokalnih timova. Isto tako, provode se stalne su stručnjačke (unutarnje) i vanjske supervizije (vanjski stručnjaci-supervizori).</p> <p>Usluge savjetovanja i/ili psihoterapije porečkim građanima pružaju educirani stručnjaci koji su, uz svoje psihoterapijsko usmjerenje i superviziju, uključeni u proces cjeloživotnog učenja te u proces bodovanja i obnavljanja stručnih licenci za rad po obvezama u odnosu na strukovne komore RH (prvenstveno Hrvatsku psihološku komoru i liječničku komoru).</p> <p>Zdravi grad Poreč posjeduje stručni resurs savjetovatelja/psihoterapeuta s formalnim specijalističkim i znanstvenim edukacijama za savjetovanje i psihoterapiju iz različitih savjetodavnih/psihoterapijskih škola i pravaca: Teorije izbora i Realitetne terapije, Sistemske obiteljske terapije, Geštalt psihoterapije, Kognitivno-bihevioralne terapije, Psihodinamskog pristupa, Neurolingvističkog programiranja, te iz oblasti gubitaka i tugovanja, kriznih intervencija, savjetovanja u partnerskim odnosima, rada s psihološkim teškoćama i psihopatologijom kod djece, poremećaja hranjenja i mnogih drugih.</p>

Mentoriranje porečkih vježbenika, psihologa i studenata psihologije te mentorstvo srodnim strukama /studentima u Zdravom grad

Završen mentorski rad za praćenje vježbenika psihologije Adriana Šarka na godinu dana, mentorica psihologinja Sandra Milotti Ašpan.

2. KORISNICI/E

struktura i broj korisnika – po dobi, spolu

Ukupno prihvaćeno korisnika u 2017. u Savjetovalište Zdravog grada Poreč;

Struktura direktnih korisnika 2017.

Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika
Muški	4-7	Populacija koja iskazuje problem	44
Ženski	4-7	Populacija koja iskazuje problem	14
Muški	8-14	Populacija koja iskazuje problem	43
Ženski	8-14	Populacija koja iskazuje problem	47
Muški	15-19	Populacija koja iskazuje problem	15
Ženski	15-19	Populacija koja iskazuje problem	21
Muški	20-23	Populacija koja iskazuje problem	10
Ženski	20-23	Populacija koja iskazuje problem	8
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	184
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	282
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	8
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	21
Muški	24-65	Populacija u riziku	1
Ženski	24-65	Populacija u riziku	42

UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA: 740

UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA INDIREKTOG savjetovanja: 1453

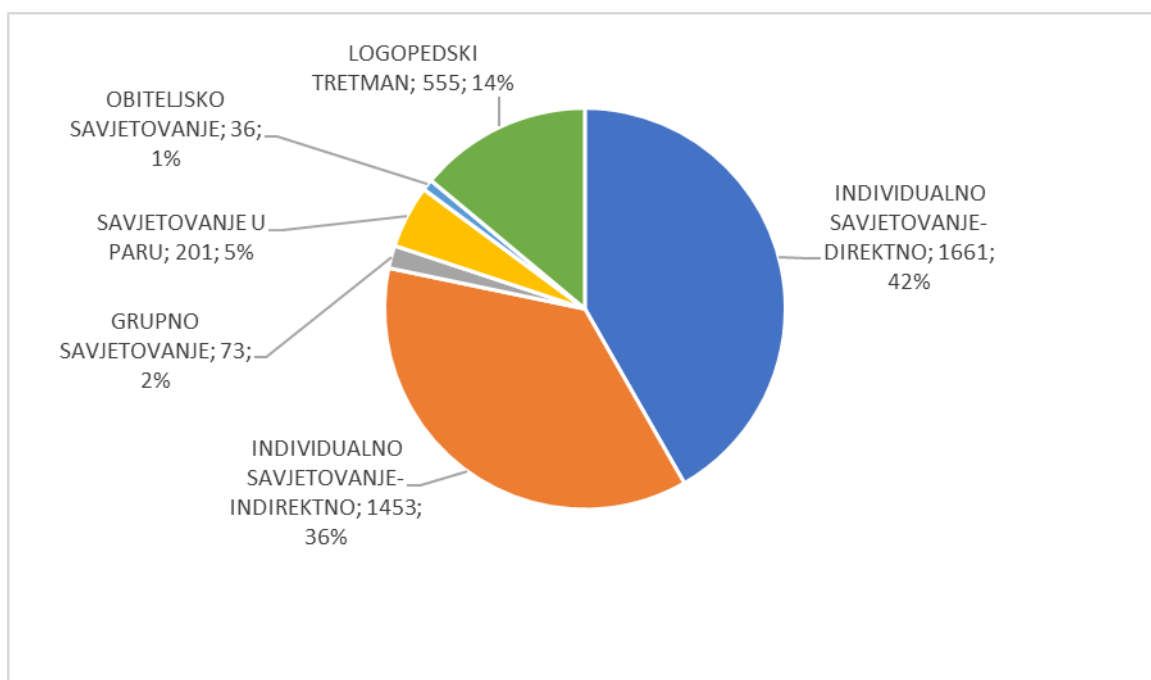
INDIREKTNO SAVJETOVANJE:

Telefonsko i mail savjetovanje: **1453** korisnika
(po spolu 70% Ž, 30% M)

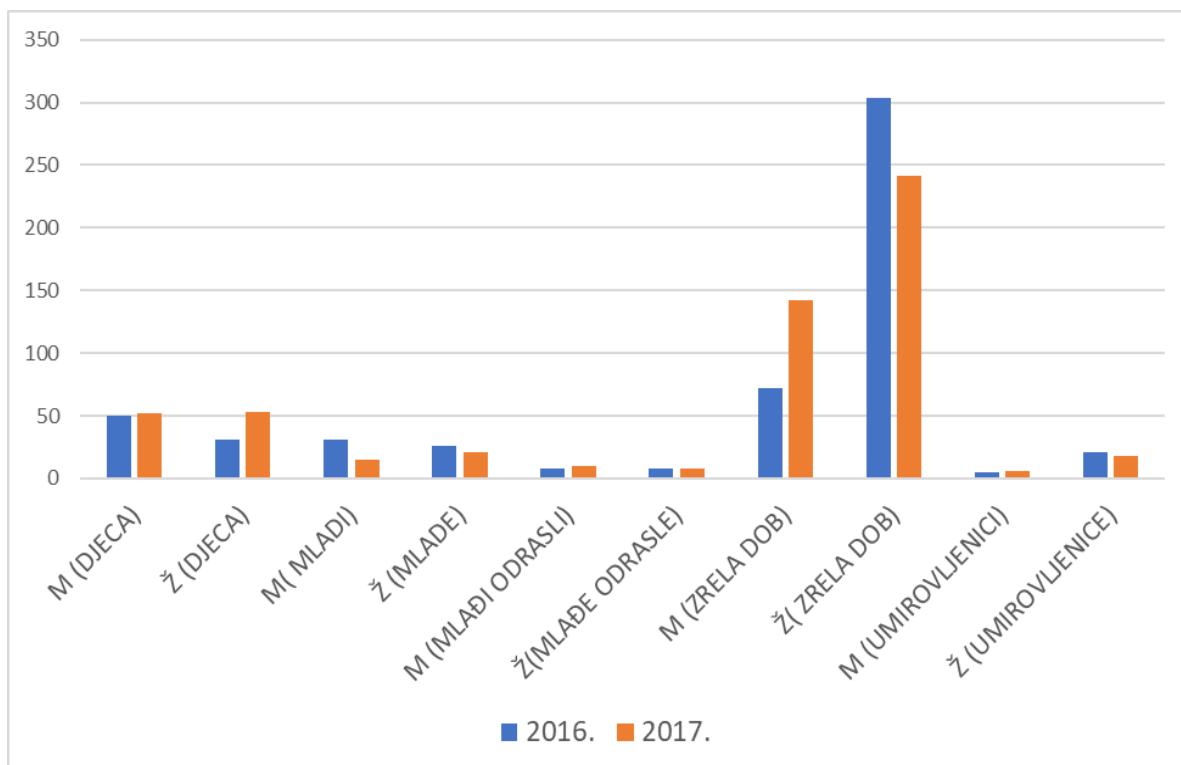
INDIREKTNIH KORISNIKA:

Uz direktne korisnike usluga se vezuje višestruko veći broj korisnika koji od savjetovanja/psihoterapije imaju indirektnu korist iako u terapiju nisu uključeni (partneri, djeca, šira obitelj, škola, razredni odjel, radno okruženje). Procjenjujemo da je u 2017. bilo cca 2500 indirektnih korisnika.

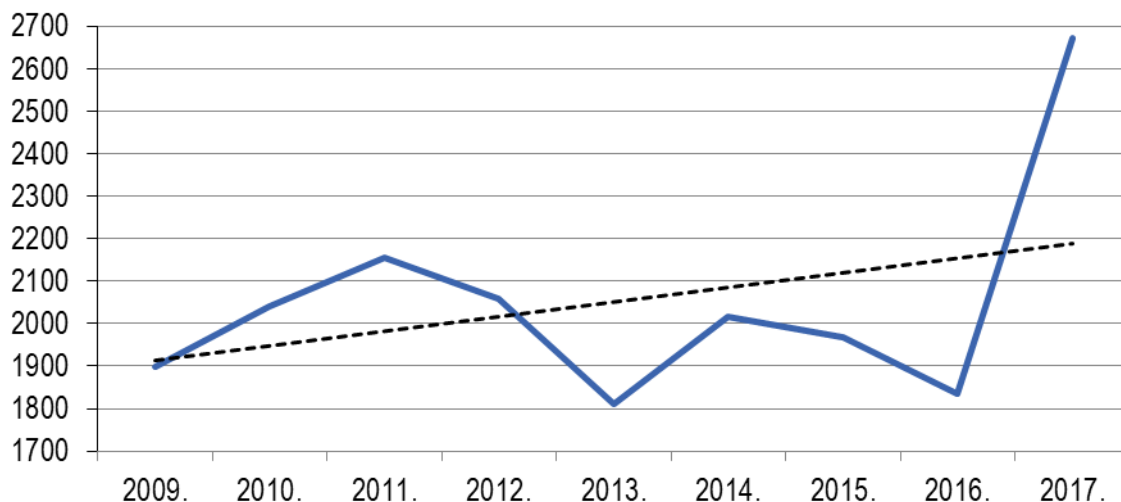
Graf 2. Zastupljenost vrsta savjetovanja u Savjetovalištu tijekom 2017. godine

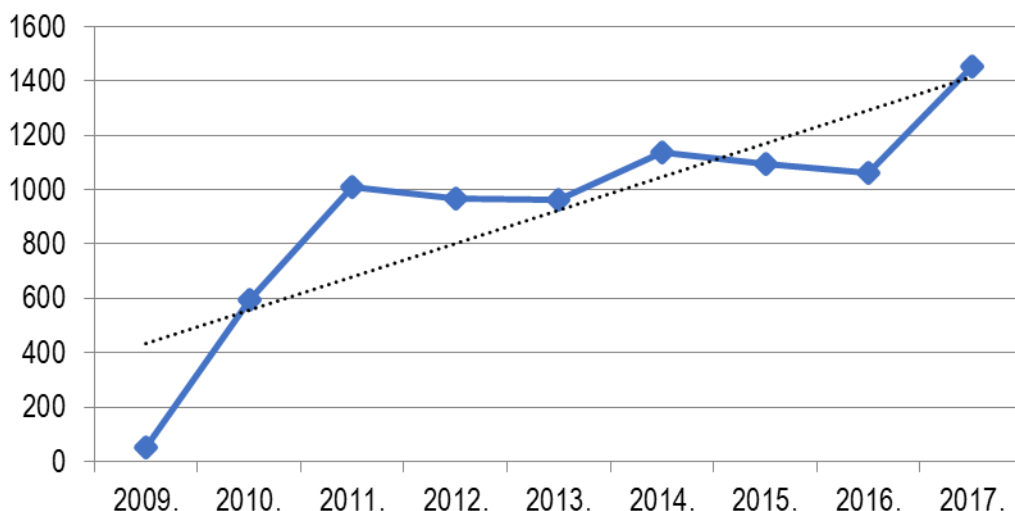
Graf 3. Zastupljenost klijenata u savjetovalištu po dobi i spolu za 2016. i 2017. godinu

Graf 4. Broj usluga direktnog savjetovanja (individualno, obiteljsko, savjetovanje u paru, grupno savjetovanje te od 2017. logopedski tretman) u programu Savjetovališta od 2009. do 2017. godine

Graf 5. Broj usluga indirektnog savjetovanja u periodu od 2009. do 2017. godine

3. Najveći uspjeh provedenog projekta/programa

I nakon 25 godina jedino takvo lokalno stručno osmišljeno i organizirano savjetovalište u RH u lokalnoj zajednici kojemu je osnivač JLS i koje predstavlja nad standard zaštite mentalnog zdravlja na za sve stanovnike u neposrednom okruženju.

Višegodišnja održivost i razvoj Savjetovališta, kontinuitet rada, povjerenje građana Poreča koji iz godine u godinu koriste usluge Savjetovališta u sve većem broju, prepoznatljivost Savjetovališta na razini regije i RH kao vodećeg zaštitnog programa za mentalno zdravlje građana u RH, zastupljenost korisnika iz čitave sjeverozapadne Istre.

Činjenica da je Zdravi grad Poreč svojim programima za zaštitu zdravlja, posebice mentalnog zdravlja, prerastao u ekspertni centar za *zdravlje obitelji* Hrvatske mreže zdravih gradova te tijekom 2016. stekao status centra za edukacije i unapređenje rada savjetovališta Istre.

PROGRAM REDUKCIJE TJELESNE TEŽINE: DEBLJINA – BOLEST ILI IZBOR

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	REZULTATI
Polazne osnove / multidisciplinarni pristup problemu	<p>Prekomjerna težina i pretilost jedan su od najvećih javno zdravstvenih problema koji prijete zapadnoj civilizaciji. Već je značajni udio građana zapadnih zemalja koji su pretili, među njima su u ozbiljnom zamahu djeca i mladi što ozbiljno povećava rizike za zdravlje i troškove zdravstvenih sustava čitavih država.</p> <p>Danas se u stručnim krugovima govori o epidemiji debljine. Danas se zna da je 75% prekomjernog jedenja izazvano <i>emocionalnim jedenjem</i> odnosno neugodnim emocijama i drugim stanjima u kojima hrana često biva način suočavanja s problemima. Stoga je prevencija pretilosti i promocija zdravih navika i zdravog hranjenja veoma zahtjevan i kompleksan zadatak koji traži multidisciplinarni tim stručnjaka.</p> <p>Hrvati su prilično visoko na top ljestvici najdebljih u Europskoj uniji. Hrvatska je među 28 članica Europske unije (EU) na osmom mjestu po broju pretilih ljudi (body indeks veći od 30), sa zastupljenošću u populaciji od 18,7%, što je iznad prosjeka EU od 15,9 %, pokazuju podaci posljednjeg istraživanja Eurostat. Sklonost debljanju u Hrvatskoj raste s godinama, pa je najviše debelih među populacijom od 45-74 godine, njih 25%. No povećana sklonost debljanju pokazuje se već od 35. godine, pa tako u dobnoj skupini od 35 do 44 godine života. I pretilost kod djece je u porastu. Prema procjeni stručnjaka ako se ne poduzmu sveobuhvatne mjere od vrtića do odrasle dobi Hrvatskoj tek predstoji prava epidemija pretilosti. Isto predstavlja ozbiljan problem jer je debljina povezana sa nizom zdravstvenih i psiholoških teškoća kod djece i odraslih. Problem pretilosti prekomjerno pogađa pojedince i obitelji iz svih kategorija s obzirom na socio ekonomski status i obrazovanje. Prema Eurostatu, najviše pretilih je na Malti (26 %), u Latviji (21,3 %), Mađarskoj (21,2%) i Velikoj Britaniji (20%). Najmanje debelih bilježe Rumunjska (9,4 %), Italija (10,7 %), Nizozemska (13,3%), Belgija i Švedska (14%).</p> <p>Mjere u prevenciji prekomjerne tjelesne težine i pretilosti ne trpe odgodu jer SZO pretilost smatra globalnom epidemijom 21. stoljeća sa značajnim rizikom za zdravlje. Broj pretilih osoba među kojima i djece zastrašujuće raste. Predviđa se da će do 2025. godine 50% populacije biti pretilo s ozbiljnim popratnim rizicima za zdravlje. Isto će vrlo ozbiljno ugroziti zdravlje pretilih osoba i snažno će se reflektirati na zdravstvene sustave zapadnih zemalja koji će morati liječiti brojne zdravstvene posljedice debljine. Debljina je jedan od vodećih rizika za kardiovaskularne bolesti i incidente.</p> <p>Prema pokazateljima ukupno 16,5% djece u RH ima prekomjernu težinu ili je pretilo. Sve je više djece sa šećernom bolesti i visokim krvnim tlakom koji se identificira već pri završetku OŠ-e, a povezuje se među ostalim sa prekomjernom tjelesnom težinom i pretilošću djece. Pretila djeca imaju i značajne psihološke probleme, posebno emocionalne i ponašajne. Sklona su povlačiti se od grupa vršnjaka, razvijaju osjećaj manje vrijednosti, brojne komplekse, lošu sliku sebe, nisko samopoštovanje, anksiozna i depresivna stanja i poremećaje, agresiju itd. Slijedom navedenog, pretila su djeca na samom početku svog životnog puta u vrlo ozbiljnom riziku za psihičku stabilnost i fizičko zdravlje. Kandidati su za razne emocionalne i ponašajne teškoće kao i za kardiovaskularne, endokrine i bolesti lokomotornog sustava. Problem prekomjerne težine i pretilosti djece ozbiljniji je i značajno zastupljeniji od maloljetničke delikvencije, nasilništva ili npr. ovisnosti o drogama. Prekomjerna debljina u čitavim obiteljima multifaktorski je uvjetovana promjenom načina života, brzom dinamikom rada roditelja i njihovim izbivanjem iz obitelji, prehrana djedov i baka koji često pogoduju djeci i njihovim željama na štetu zdrave hrane (slatkiši, tjestenina i sl.) ili pak čitave obitelji konzumiraju brzu nezdravu <i>fast food</i> hranu. Roditelji, na žalost, problem pretilosti djece, pa ni sebe samih, često ne shvaćaju dovoljno ozbiljno. A, zna se da se prehrambene navike stječu prvenstveno u obitelji. Upravo zato čitava obitelj, posebno odrasli u obitelji, imaju značajnu ulogu u usvajanju zdrave prehrane svih članova i neizbježno značajnu ulogu u pomoći djeci da izgube suvišne kilograme.</p>

Savjetovalište za osobe s prekomjernom tjelesnom težinom (individualna, obiteljska i grupna savjetovanja /psihoterapije)

Rješavanje prekomjerne težine izuzetno je zahtjevan zadatak za pretile osobe i za stručnjake. Usmjeren je mijenjanju prehrambenih navika, najčešće čitavih obitelji, te nadvladavanju emocionalnog jedenja i prejedanja. Zato jednostran model redukcije tjelesne težine kao rizika za kardiovaskularne i druge bolesti u pravilu ne funkcionira te je potrebno rad s klijentima bazirati na multidisciplinarnom pristupu (edukacija, savjetovanje/psihoterapija/tjelesna aktivnost..). Osobe s prekomjernom težinom redovito imaju loše prehrambene i uopće životne navike kao i sjedilački način života. Stoga je cilj stručno vođenih radionica i stručnog savjetovanja u ovom programu modifikacija cjelokupnog ponašanja osobe, a onda kao posljedica istog redukcija tjelesne težine.

Program Zdravog grada baziran je na stručnoj pomoći i kontroliranom skidanju suvišnih kilograma te mijenjanju loših navika hranjenja te usvajanju zdravih navika u prehrani kao temelja zdravog života. U programu sudjeluje tim stručnjaka (liječnici, psiholozi, nutricionisti i kineziolozi). Korisnici programa se uključuju u individualni, obiteljski i grupni savjetodavni/psihoterapijski i edukativni program ovisno o dobi i drugim indikacijama za određeni oblik rada. Grupni rad s osobama prekomjerne težine pokazuje se izrazito efikasnim i motivirajućim za polaznike grupa jer dolaze do izražaja sve prednosti grupnog rada. Po potrebi se organizira i individualni/obiteljski rad s korisnicima.

Osobe s prekomjernom težinom trebaju pomoć i podršku zato što prekomjerno jedenje razvija ovisnost o hrani i fiksira obrazac ponašanja kojim se jedenjem rješava stres i životne teškoće uopće. Ponuđeni program porečkog Zdravog grada baziran je na grupnom savjetodavnom radu, putem 20 osnovnih radionica za svaku grupu polaznika, tijekom 6 mjeseci. Nakon bazičnog programa organiziraju se i vode grupe samopomoći jer iskustva i spoznaje vezane uz rad na ovom problemu pokazuju da je jednako važno održati postignutu tjelesnu težinu jednako koliko skinuti suvišne kilograme. Učenjem o ljudskom ponašanju uopće i uspostavljanjem samokontrole kod polaznika se prekida krug emocionalnog prejedanja i djeluje na promjenu ponašanja jer samo suštinska promjena ponašanja i navika hranjenja može dati dugoročne rezultate. Slijedom provođenja ovog programa polaznici skidaju suvišne kilograme što se prati putem antropometrijskih mjera uz nadzor i kontrolu stručnjaka i to 2-4 kg prosječno mjesečno. Istovremeno uče pravila pravilne prehrane kao dugoročni životni izbor za zdravlje. Polaznici ovog programa uče: mijenjati svoje ponašanje i prehrambene navike (da izbace masnu i slatku hranu, uvedu 5 obroka dnevno, više voća i povrća, vodu umjesto zaslađenih napitaka i sl.), da prepoznaju i razumiju „emocionalno jedenje“, vježbaju samokontrolu te da uvedu redovitu fizičku aktivnost. Usvajanjem tehnika relaksacije polaznike se uči kako da se opuste i lakše podnose svakodnevni stres kako rješavanje stresa opet ne bi završilo začaranim krugom emocionalnog jedenja.

Cilj programa je da stručnim metodama i oblicima rada polaznici programa mijenjaju vlastito ponašanje te da promjenom vlastitog ponašanja utječu na zdravu prehranu svojih ukućana odnosno čitave obitelji. Rad je baziran na Teoriji kontrole i realitetnoj terapiji W. Glassera te spoznajama iz oblasti medicine, nutricionizma, kineziologije.

Posebno su osmišljeni segmenti rada poštujući dobno razvojne razlike, specifičnosti metabolizma i različitu sklonost bolestima različitih dobnih skupina građana. Tako su razvijena programska područja rada s:

- pretilom djecom (i njihovim roditeljima),
- odraslima,
- starijima.

DJECA- Pretila djeca imaju značajne fizičke i zdravstvene probleme kao i psihološke probleme, posebno emocionalne i ponašajne. Ovaj je segment programa najznačajniji u vidu zahvaćanja djece u najranijoj dobi. Baziran je na edukaciji roditelja koji trebaju djetetu pružiti pomoć, podršku ali i vlastiti primjer. Segment rada s djecom zapravo zahtijeva intenzivan rad s roditeljima koji uglavnom ne prepoznaju dječju pretilost kao značajan problem, pogotovo ne u najranijoj dobi kada je najbolje problem zahvatiti i fiksirati zdrave navike hranjenja. S tim u vezi ostvarena je suradnja sa Osnovnom školom Poreč u cilju generacijskog obuhvata edukacijom djece i roditelja trećih razreda pred ulazak djece u pubertet. Radionice se modificiraju i u narednom razdoblju će biti usmjerene prvenstveno roditeljima djece razredne nastave. Edukativni tim čine psihologinje, voditeljice programa Tina Benčić i Marijana

	<p>Rajčević Kazalac te dr. Daniela Beaković. Edukativni segment se u 2017. nije realizirao prema inicijalnom planu zbog korištenja porodiljskog dopusta jedne od voditeljica te daljeg bolovanja (lom noge) druge voditeljice programa.</p> <p>U 2017. se sa 4 djece radilo u individualnom tretmanu.</p> <p>ODRASLI- su najviše zastupljena skupina u ovom programu jer dolaze samoinicijativno ili na preporuku liječnika kod već identificiranih zdravstvenih problema, senzibilizirani letcima, usmenom predajom ranijih korisnika i na druge načine. Samim tim ova skupina čini najveće pomake u skidanju suvišnih kilograma ali je i najveći zahtjev ove skupine dugoročno održavanje optimalne tjelesne težine jer su odrasli čitav niz godina fiksirali krivi obrazac ponašanja u odnosu na hranu te je modifikacija ponašanja zahtjevniji proces. Po spolu su značajno više uključene žene jer su žene motivirane zdravljem i fizičkim izgledom dok muškarce, prema našim iskustvima, uglavnom motivira na promjenu isključivo ozbiljna promjena u zdravstvenom stanju. U 2017. se sa 5 odraslih radilo u individualnom tretmanu dok su svi ostali uključeni u program grupa.</p> <p>Tijekom 2017. godine je provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> -123 susreta individualnog savjetovanja (djeca i odrasli); -5 susreta obiteljskog savjetovanja, -84 grupna susreta, -86 sati fizičke aktivnosti. <p>STARIE OSOBE-rad sa starijim osobama je zahtjevniji i traži posebno pažljiv pristup zbog dobi polaznika, zbog drugih bolesti koje su učestalije u starijoj životnoj dobi, promjena metabolizma u starijoj dobi, težeg kretanja i slično. Sve navedeno starije osobe stavlja u „začarani krug rizika“ iz kojega bez podrške teško mogu izaći. Kako su stariji putem Kluba umirovljenika Galija pokazali poseban interes za ovakve oblike rada osmišljen je pod segment ovog programa pod nazivom „Čuvaj svoje srce da ti dulje traje“. Programa također baziran na usvajanju zdravih navika hranjenja, a prilagođen specifičnom komorbiditetu starijih. U radu sa starijima ukazala se potreba za individualnim zdravstvenim ili psihološkim savjetovanjem pa je omogućeno da se stariji u 1 do 2 individualna susreta savjetuju s liječnikom ili psihologom poslije grupne radionice. Tako je u programu realiziramo i zdravstveno-psihološko savjetovanište za starije osobe.</p>
<p>Aktivnosti za zdravlje</p>	<p>U Istri, pa tako i u Poreču, održana je još jedna manifestacija za zdravlje HODITI I ZDRAVI BITI-LA SALUTE VIENNE CAMMINANDO 2017. Manifestacija se obilježava povodom Svjetskog dana zdravlja koji se svake godine obilježava 7.4. Centralni dio manifestacije je istovremeno hodanje građana istarskih gradova i okolnih područja koje simbolizira osobnu tjelesnu aktivnost za zdravlje dok popratni dio čini konferencija za zdravlje koje je u 2017. godini bio domaćin Grad Umag. Na konferenciji u Umagu suradnik Zdravog grada i Grada Poreča, prof. kineziologije Zoran Jendrašić, aktualni predsjednik Udruge kineziologa Poreč održao je i izlaganje s primjerom porečkih aktivnosti za zdravlje - <i>Važnost rekreativnog hodanja i trčanja za zdravlje!</i></p> <p>Nositelj manifestacije Hoditi i zdravi biti za Poreč je bio, kao i prethodnih godina, Zdravi grad Poreč dok su partneri u projektu Grad Poreč, osnovne škole Poreča, Udruga kineziologa Poreč, Dom za starije i nemoćne Poreč, Crveni križ Poreč, Klub umirovljenika "Galija", sekcija dijabetičara – Galija Poreč. Poreč je u 2017. bio istarski grad sa najvećim brojem hodača te prvi afirmirao organizirano hodanje za zdravlje učenika svojih osnovnih škola od 1. do 4. razreda. Tako je u Poreču ukupno hodalo 720 hodača od čega 350 odraslih i 300 djece sa 30 učitelja (odraslih pratitelja).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „HODITI I ZDRAVI BITI“ 7.04.2017., petak, hodali učenici 1.-4. razreda porečkih osnovnih škola. Organizacija i partnerstvo ostvareno sa školama i Udrugom kineziologa Poreč. 2. „HODITI I ZDRAVI BITI“ 8.04.2017., subota, hodanje za građane, vrijeme trajanja od 9.00 do 13.00 sati, aktivnost istovremenog pješaćenja građana (hodalo se u istarskim gradovima Poreč, Pula, Rovinj, Umag, Pazin, Labin). U Poreču su se u aktivnost uključili građani svih dobnih skupina, odrasli, djeca, stariji, čitave obitelji, umirovljenici, osobe s invaliditetom i dr. U organizaciji Zdravog grada i partnera zainteresirani su mogli mjeriti tlak i razinu šećera u krvi

	<p>za što su se pobrinuli suradnici iz Doma za starije i nemoćne Poreč, Crvenog križa, te Sekcije dijabetičara – Kluba „Galija“.</p> <p>ZDRAV DOMJENAK – u prosincu 2017. godine je održan i božićni domjenak za članove svih grupa koje su sudjelovale u programu redukcije tjelesne težine. Na domjenku se stari i novi članovi grupa druže, razmjenjuju iskustva, demonstriraju jedni drugima i uče kako se može zabaviti i družiti, a pri tom jesti i piti zdravo (serviraju voće, povrće, voćne i povrtno namaze i složenice, vodu...), sudjelovalo 40 osoba i stručni voditelji.</p>
Predstavljanje programa i medijska promocija	<p>Program je višekratno predstavljen putem različitih medija i na stručnim skupovima, putem lokalnog radija, porečkih portala, web stranice i facebooka Zdravog grada.</p> <p>Posebna pažnja je posvećena senzibiliziranju javnosti na prepoznavanje problema prekomjerne težine kod djece i odraslih putem radio emisija, stručnih članaka, informativno edukativnih brošura i putem predavanja za roditelje, nastavnike i mlade ljude. m RH.</p>

2. KORISNICI/E																																													
<p>struktura korisnika - po dobi, spolu</p>	<p>Direktni korisnici su bile osobe koje su se javile u Zdravi grad vidjevši letak, plakat, članak u Glasu Istre ili su upućeni od obiteljskih liječnika te posredstvom informacija bivših polaznika programa, a uključeni su u program Zdravog grada.</p> <p>Ukupno prihvaćeno korisnika u 2017. u program redukcije tjelesne težine i usvajanja zdravih navika hranjenja Zdravog grada Poreč:</p> <p style="text-align: center;">Struktura direktnih korisnika 2017.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="color: #0070c0;">Spol</th> <th style="color: #0070c0;">Dob</th> <th style="color: #0070c0;">Rizik</th> <th style="color: #0070c0;">Broj korisnika</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Muški</td> <td>4-7</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>8-14</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>15-19</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>15-19</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>24-65</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>24-65</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>38</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>65 i više</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>65 i više</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>65 i više</td> <td>Populacija u riziku</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>65 i više</td> <td>Populacija u riziku</td> <td>7</td> </tr> </tbody> </table> <p>UKUPNO DIREKTHNIH KORISNIKA grupe/edukacije: 73</p> <p>Direktni korisnici su bile osobe koje su se javile u Zdravi grad vidjevši letak, plakat, članak u Glasu Istre ili su upućeni od obiteljskih liječnika te posredstvom informacija bivših polaznika programa, a uključeni su u program Zdravog grada.</p> <p>UKUPNO u aktivnostima: 780 (Hoditi i zdravi biti, Zdrav domjenak)</p> <p>INDIREKTHNI KORISNICI: 2500</p>	Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika	Muški	4-7	Populacija koja iskazuje problem	1	Ženski	8-14	Populacija koja iskazuje problem	2	Muški	15-19	Populacija koja iskazuje problem	1	Ženski	15-19	Populacija koja iskazuje problem	3	Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	10	Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	38	Muški	65 i više	Populacija koja iskazuje problem	3	Ženski	65 i više	Populacija koja iskazuje problem	6	Muški	65 i više	Populacija u riziku	2	Ženski	65 i više	Populacija u riziku	7
Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika																																										
Muški	4-7	Populacija koja iskazuje problem	1																																										
Ženski	8-14	Populacija koja iskazuje problem	2																																										
Muški	15-19	Populacija koja iskazuje problem	1																																										
Ženski	15-19	Populacija koja iskazuje problem	3																																										
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	10																																										
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	38																																										
Muški	65 i više	Populacija koja iskazuje problem	3																																										
Ženski	65 i više	Populacija koja iskazuje problem	6																																										
Muški	65 i više	Populacija u riziku	2																																										
Ženski	65 i više	Populacija u riziku	7																																										

3. Najveći uspjeh provedenog projekta
<p>Programom se direktno djeluje na jedan od značajnih rizika za razvoj kardiovaskularnih bolesti i kardiovaskularnih incidenata. U programu su educirane čitave obitelji o problemima prekomjerne tjelesne težine kao i o zdravoj prehrani. Tako je uz ostale programe, Zdravi grad Poreč prepoznat i kao mjesto u zajednici za podršku osobama s prekomjernom tjelesnom težinom, savjetovanišni centar za poremećaje hranjenja (anoreksija, bulimija i atipične poremećaje hranjenja) te centar promocije zdrave prehrane.</p>

Tijekom evaluacije i usmjerenih intervjua smo utvrdili da je ovo program koji ima izraziti utjecaj na članove uže, a često i šire obitelji direktnih korisnika programa. Naime, usvajanjem novih znanja o zdravoj prehrani te razvijanjem samokontrole korisnici programa direktno utječu na ukupni način prehrane u vlastitim obiteljima (naročito stoga što su u programu više zastupljene žene koje su najčešće supruge i majke). Za dugoročno fiksiranje novog ponašanja i novih prehrambenih navika po završetku osnovnog programa organizira se rad GRUPA SAMOPOMOĆI u prostorima Zdravog grada jer se prekomjerno jedenje bazirano na emocionalnom jedenju svrstavaju u ovisnička ponašanja. To znači da jedan dio polaznika može ući i očekivano ulazi u recidiv i ponovni krug emocionalnog jedenja te u vraćanje dijela kilograma što je karakteristično za svako ovisničko ponašanje.

4. Modifikacije programa

U pripremi modifikacija programa edukacije roditelja i rada sa grupama.

VRŠNJAK POMAGAČ – MLADI VOLONTERI ZDRAVOG GRADA

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	REZULTATI
Polazna osnova / razvojne značajke i rizici za rast mladih	<p>Mladi su razvojno jedna od najosjetljivijih (najranjivijih) skupina u populaciji. Razvoj djeteta i mladog čovjeka popraćeno je burnim psiho fizičkim promjenama, mogućim prolaznim zdravstvenim i emocionalnim teškoćama, formiranjem osobnog identiteta. Mladi su upravno stoga dodatno izloženi rizičnom ponašanju uopće, najrizičnija su skupina u populaciji za eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti i razvoj ovisničkog ponašanja. Specifičnost perioda puberteta i adolescencije je i razvojna okrenutost vršnjacima zbog čega su mladi upravo u periodu kada imaju najviše osobnih teškoća najmanje skloni tražiti pomoć i podršku odraslih. Štoviše to je dob kada se najčešće javlja otpor i prkos u odnosu na autoritete i sve važne odrasle osobe u okruženju, kada se krše pravila i testiraju granice koje odrasli postavljaju. Za rješavanje problema mladi se najčešće obraćaju vršnjacima. S druge strane, vršnjaci imaju dobru volju i želju da pomognu ali nemaju iskustva ni pomagačkih znanja.</p> <p>Bez obzira na tehnološki napredak, dostupnost informacija, korištenje Interneta i društvenih mreža mnogi mladi i danas traže informacije od prijatelja, a najmanje direktno od profesionalaca. Zato je do mladih potrebno probijati raznim efikasnim putovima. Jedan od putova jest i edukacija vršnjaka pomagača.</p> <p>Prilikom pripremanja mladih za pomagače vrlo je važno poznavati razvojne faze odrastanja mladog čovjeka, voditi računa o dinamici njihova života, zadovoljavanju različitih specifičnih interesa te jasno ograničiti i dozirati njihova volonterska nastojanja i aktivnosti. Kod mladih vrlo lako može doći do sagorijevanja te se lako mogu naći u prezahtjevnoj pomagačkoj situaciji zbog svoje nedovoljne zrelosti, ograničenog iskustva u ozbiljnim međuljudskim odnosima i patnjama te zbog nedovoljnog znanja. Stoga je nužno kada se mladi osposobljavaju za volontere da sa njima rade educirani stručnjaci iz oblasti ljudskog razvoja i ponašanja. Mladi kada se poštuje specifičnost njihova razvoja predstavljaju iznimni pomagački resurs zajednice, a perspektivno ulaganje u mlade je najisplativije ulaganje.</p>
Organizirani rad stručnjaka s mladima u zajednici	<p>Program omogućava djelovanje na osobni rast i razvoj te osnaživanje mladih osoba u periodu adolescencije ali i njihovo pripremanje za ulogu vršnjaka pomagača. Mladi se u programu pripremaju i za ulogu nositelja socijalnih akcija u lokalnom okruženju te za volontarijat uopće.</p> <p>Mladi su u grupnom programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ostvarivali dobre socio-emocionalne odnose u grupi, -kvalitetno zadovoljavali potrebe za osobnim rastom i razvojem,

	<p>-adekvatno usvajali znanja i socijalne vještine, -naučili pružati pomoć i podršku vršnjacima , - postajali pozitivni model za identifikaciju, -razvijali senzibilitet za pomoć drugima, -otkrili vlastiti potencijal i motivaciju da osmišljavaju i da se uključuju u preventivne i socijalne aktivnosti usmjerene vršnjacima i široj zajednici, -kvalitetno koristili svoje slobodno vrijeme tijekom burnog perioda odrastanja. Nakon cjelogodišnjeg rada svaka grupa mladih pokazuje značajne pomake u sferi unapređenja varijabli socijalnih vještina, samopouzdanja te općeg razumijevanja ljudskog ponašanja .</p> <p>Program je obuhvaćao 30 grupnih susreta godišnje u trajanju od 90 minuta za svaku grupu , veličina grupe 20 do 25 članova; realizirana u radioničkom tipu rada i doživljajnom učenju. Dijelovi programa :</p> <p>-RAZINA INFORMIRANJA/POUČAVANJA, -RAZINA RADA NA SEBI, -RAZINA PRIMJENE ZNANJA U SOCIJALNIM I PREVENTIVNIM AKCIJAMA..</p>
<p>Poticanje inicijative mladih- Mladi kao značajan resurs u socijalnim i preventivnim akcijama lokalne zajednice</p>	<p>Mladi volonteri – Vršnjaci pomagači učestvuju u osmišljavanju aktivnosti za mlade i čitavu zajednicu te postaju aktivni sudionici društvenog života grada te modeli za identifikaciju vršnjacima.</p> <p>Tijekom 2017. godine uobičajeno su organizirali okrugle stolove, parlaonice, kvizove znanja, uključivali se u humanitarne akcije, bezalkoholne večeri, radio emisije te poticali vršnjake i zajednicu na zdrave životne izbore.</p> <p>Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti realizirali su javne prezentacije mini projekata mladih, humanitarne aktivnosti te kampanju 1000 dopisnica na 1000 adresa, a i putem medija (Radio Centar) su mlade pozivali na zdrave životne izbore. Uključili su se u projekt sezonskog zapošljavanja mladih u suradnji s gradskim resornim odjelom, Zdravim gradom i svojim školama, povezivali mlade Poreštine s inicijativama Zaklade za poticanje civilnog partnerstva IŽ, osmislili kampanju za suzbijanje ranog pijenja, učili se samostalnom pisanju projekata te zastupali interese mladih u zajednici.</p>
<p>Pomoć vršnjacima rizičnog ponašanja, provođenje preventivnih aktivnosti u lokalnoj zajednici i aktivno zastupanje interesa mladih</p>	<p>Mladi su realizirali pomagačke aktivnosti i predstavljali sponu između jednog dijela vršnjaka s problemima i stručnjaka te direktno utjecali na povezivanje vršnjaka i stručnjaka koji im mogu pomoći. Uz podršku Zdravog grada te samostalnom aktivnošću mladi pokreću diskretne zaštitne aktivnosti i programe u odnosu na ranjive vršnjake.</p>
<p>Praćenje dugoročnih osobnih ishoda</p>	<p>Kompletan program o kojemu je riječ pokazuje na razini dugoročnog praćenja pozitivne ishode za korisnike uključene u program pa se opravdano temeljem pokazatelja može govoriti da ovaj program osigurava zaštitu za mlade koji ga polaze (ispitivanja voditeljica programa, IMHPA procjena, PREFFI procjena od IŽ i ERF-a). Najvažniji dugoročni ishod pokazuje već u godinama praćenja da polaznici grupa Mladi volonteri dugoročno biraju volontariat kao način usmjeravanja vlastitog slobodnog vremena nakon završetka programa bilo u mjestu studiranja bilo u mjestu stanovanja te ovo držimo jednim od najznačajnijih ishoda programa. Dugoročni ishodi također pokazuju da se ovi mladi uključuju u pomaganje raznim institucijama i udrugama koje se bave socijalnim i humanitarnim radom jednakim intenzitetom i predanošću kojom se uključuju u akcije Zdravog grada. Mladi koji su polazili projekt nadalje pokazuju veća akademska postignuća, ne ulaze u rizična ponašanja, trajno pokazuju veći senzibilitet za ljude s teškoćama.</p> <p>EVALUACIJA/ ISHODI NA OSOBNOJ RAZINI pokazuje slijedeće prosječne ocjene članova grupa na skali od 1 do 5:</p> <p>-Bolje razumijem ljudsko ponašanje (4.8) -Bolje razumijem sebe (4.6 i druge (4.1) -Razvila/o sam vještine komuniciranja (4.5)</p>

	-Prihvaćam probleme i pokušavam ih riješiti (4.3) -Usmjeravam svoje misli i osjećaje na pozitivne stvari (4.2) -Otkrivam pozitivno u sebi (4.4) i drugima (4.4) -Imam veće samopoštovanje (4.7) -Lakše rješavam sukobe i konfliktne situacije (4.1) -Stvaram bolje odnose (4.5)
--	--

2. KORISNICI/E																																	
struktura i broj korisnika – po dobi, spolu i drugim karakteristikama značajnim za projekt	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Struktura direktnih korisnika 2016.</th> </tr> <tr> <th>Spol</th> <th>Dob</th> <th>Rizik</th> <th>Broj korisnika</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Muški</td> <td>15-19</td> <td>Opća populacija</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>15-19</td> <td>Populacija u riziku</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>15-19</td> <td>Opća populacija</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>15-19</td> <td>Populacija u riziku</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td colspan="3">UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA:</td> <td>42</td> </tr> <tr> <td colspan="3">INDIREKTNI KORISNICI (obitelj, vršnjačke grupe, vršnjaci u školi ...)</td> <td>400</td> </tr> </tbody> </table> <p>U program se uključuju motivirani porečki srednjoškolci dobrovoljno.</p>	Struktura direktnih korisnika 2016.				Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika	Muški	15-19	Opća populacija	9	Muški	15-19	Populacija u riziku	4	Ženski	15-19	Opća populacija	22	Ženski	15-19	Populacija u riziku	7	UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA:			42	INDIREKTNI KORISNICI (obitelj, vršnjačke grupe, vršnjaci u školi ...)			400
	Struktura direktnih korisnika 2016.																																
Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika																														
Muški	15-19	Opća populacija	9																														
Muški	15-19	Populacija u riziku	4																														
Ženski	15-19	Opća populacija	22																														
Ženski	15-19	Populacija u riziku	7																														
UKUPNO DIREKTNIH KORISNIKA:			42																														
INDIREKTNI KORISNICI (obitelj, vršnjačke grupe, vršnjaci u školi ...)			400																														

3. Najveći uspjeh provedenog projekta/programa
<ul style="list-style-type: none"> ● Osnaživanje mladih u zajednici koji postaju pomagači; ● značajna razina zaštite koju program osigurava polaznicima grupa (utvrđeno longitudinalnim praćenjem generacija volontera (program je iniciran 1998.), ● predstavljanje programa na EU stranicama za prevenciju mentalnih poremećaja www.imhpa.net (IMPHA Database (Implementing Mental Health Promotion Action, European Network for Mental Health Promotion and mental Disorder Prevention) ; <p>-PREFFI procjena u suradnji IŽ i ERF-a Zagreb pokazala je također da program ima zaštitni karakter tijekom rasta i razvoja mladih te da polaznike štiti tijekom trajanja programa ali i na razini dugoročnih ishoda.</p>

TERAPIJSKA ZAJEDNICA ZA PRIHVAT, LIJEČENJE, PRAĆENJE I REHABILITACIJU OVISNIKA O ALKOHOLU

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	REZULTATI
Polazne osnove / rano pijenje mladih i alkoholizam odraslih	<p>Alkohol je najveći problem današnjice koji vodi k drugim oblicima ovisnosti i čitavom nizu zdravstvenih teškoća, povećava smrtnost stanovništva, stradavanja mladih, povećava nasilje u obitelji i zajednici te potiče mnoga druga neprihvatljiva ponašanja. U osoba koje nemaju kontrolu nad vlastitom požudom spram konzumaciji alkohola govorimo o alkoholizmu.</p> <p>Da bi se razvio alkoholizam kao bolest potrebno je između 5 i 10 godina uz relativno visoku i kontinuiranu konzumaciju alkoholnih pića. Zato kod adolescenata i mladih ne govorimo o alkoholizmu već o ranom pijenju i rizicima koji ono za sobom nosi. Rano pijenje mladih s ciljem opijanja, biranje pijenja alkoholnih pića kao načina zabave, jedan je od vodećih problema zapadno europskih zemalja pa tako i naše zemlje. Prema rezultatima istraživanja, rano pijenje započinje već u pubertetu, najčešće u dobi od 12-13 godina. Srednjoškolci danas lako dolaze u dodir s psihoaktivnim tvarima: legalnim tvarima</p>

	<p>(alkoholom i cigaretama) kao i onim ilegalnim (lakim i teškim drogama). Svaki treći srednjoškolac konzumira neke od tih tvari te automatski postaje potencijalni ovisnik. Eksperimentiranje mladih ne dovodi nužno do ovisnosti, no svako njihovo pijenje zasigurno dovodi do rizičnog ponašanja i rizik je za razvoj težih oblika ovisnosti pa i alkoholizma.</p> <p>Bez obzira na to što je mladima danas pijenje izgubilo odlike nečeg opasnog, zabranjenog i štetnog, ono je itekako problem našeg društva, svake zajednice i mnogih obitelji. Problem mladih ljudi i djece koja prekomjerno i nekritično piju postaje ozbiljan problem obitelji i šireg društvenog konteksta posebno zbog tolerantnog stava društva, a često i obitelji prema pijenju. Djeci i mladima lako je dobiti krivu poruku o alkoholu. Nerijetko su u prilici vidjeti roditelje koji uz ugodno obiteljsko druženje konzumiraju alkoholna pića. Isto tako reklame vrve slikama alkohola kao životnog suputnika koji je prisutan u radosti i sreći, na nezaboravnim tulumima, sportskim zbivanjima, jednako kao i u teškim trenucima. A, druga strana alkohola, ona crna brojka bezrazložnih gubitaka mladih života pod utjecajem alkohola, neželjenih mladenačkih trudnoća, nasilnog ponašanja značajno je manje vidljiva.</p> <p>Alkoholizam je jedan od najvećih javnozdravstvenih problema razvijenog svijeta. U RH se najveći pobol od mentalnih bolesti odnosi na alkoholizam. Dakle, alkoholizam zauzima prvo mjesto među mentalnim poremećajima kod Hrvata. Alkoholizam češće zahvaća muškarce nego žene, ali se svakodnevno povećava i broj oboljelih žena. Do danas se kroz povijest oblikovao mentalitet u kojem je alkoholizam duboko ukorijenjen kao gotovo normalna pojava u ljudskom društvu zbog niza običaja i navika povezanih s alkoholom. Pritom se iz vida gube stvarne posljedice koje alkoholizam za sobom ostavlja. Naime, alkoholizam nije samo bolest pojedinca, već bolest obitelji i društva. Zbog toga zahtijeva kompleksno liječenje i rehabilitaciju u medicinskom, psihološkom i socijalnom segmentu. Posljedice pijenja alkohola očituju se u mnogim područjima medicine, oko 30-40% internističkih bolesnika liječi se zbog alkoholizma, a 30% psihijatrijskih hospitalizacija odnosi se na ovisnike o alkoholu. U Hrvatskoj se svake godine od alkoholizma po prvi put liječi oko 7000 alkoholičara, međutim broj hospitalizacija je puno veći, što nam govori da je recidiv vrlo čest te da su poslije bolnička i izvanbolnička skrb još uvijek slabe ili nedovoljno razvijene. Upravo zato su prema vodećim autoritetima za liječenje alkoholizma vanbolnički modeli liječenja najučinkovitiji i najvažniji za uspješnu apstinenciju, praćenje i rehabilitaciju ovisnika. Upravo je takav porečki program terapijske zajednice (TZ) za liječenje ovisnika o alkoholu pri Zdravom gradu.</p>
<p>Psihosocijalna podrška i liječenje ovisnika o alkoholu i obitelji u van bolničkom pristupu <u>Oblici rada :</u> - individualno savjetovanje, - obiteljsko savjetovanje -savjetovanje u paru - grupno savjetovanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • U radu TZ za vanbolničko liječenje ovisnika o alkoholu korišteni su individualni, obiteljski i grupni savjetodavni/psihoterapijski pristup. Korisnici programa ostvarili su značajno veću funkcionalnost u obitelji (isto izražava 95% korisnika u 2017.). Evaluacija programa i procjene ishoda programa od strane voditelja, na pojedinačnoj razini dobiti za svakog korisnika/obitelj, pokazuju i u 2017. da je program učinkovit za 100% korisnika koji ostaju u programu. On ostvaruju apstinenciju, čak i u slučaju recidiva, značajne promjene u ponašanju, psihološkom i zdravstvenom statusu, postižu dulju ili trajnu apstinenciju te ukupno veću funkcionalnost u obitelji. <p>Pristup liječenja u Terapijskoj zajednici podrazumijeva liječenje uz rad u prirodnom okruženju i uz podršku obitelji. Terapijskim pristupom obitelji su osnaživane za razumijevanje problema alkoholizma i pružanje podrške bolesnom članu u procesu liječenja. Na promjeni ponašanja radilo se priznatim psihoterapijskim metodama. Korišteni su: psihodinamski pristup, Gestalt terapija, realitetna terapija, kognitivno bihevioralna terapija te psihosocijalno psihijatrijski pristup rada s ovisnicima kao nasljeđe pokojnog dr. Hudolina koji se i danas uz manje modifikacije i prilagodbe koristi u RH i šire.</p> <p>Programom se pruža potpora novim ovisnicima/korisnicima programa, ovisnicima u tijeku procesa liječenja te ovisnicima u recidivu, koji uz podršku obitelji i stručnih voditelja programa ostaju u programu i uspostavljaju novu apstinenciju. Posebna</p>

	<p>podrška se pruža maloljetnoj djeci u obitelji.</p> <p>Tijekom 2017. godine stručni voditelji (dva stalna voditelja) su svaki sa 1 grupom proveli po 50 grupnih terapijskih susreta. Radilo se sa dvije paralelne grupe. Uključeno je 22 nova ovisnika (11 muškaraca i 11 žena) te 13 podržavajućih članova njihovih obitelji.</p> <p>Rad s ovisnicima o alkoholu je veoma kompleksan jer podrazumijeva 5 godina stabilnog ponašanja i apstinencije ovisnika da bi se moglo reći da je ovisnik izašao iz problema te da bi se mogao otpustiti iz terapijskog procesa i prognozirati dugoročni pozitivan učinak. Iako, uvijek s rizikom mogućeg recidiva s obzirom na definiciju ovisnosti od SZO (ovisnost je kronična recidivirajuća bolest).</p> <p>Vanbolnički pristup smatra se najefikasnijim, najopravdanijim i najekonomičnijim u liječenju alkoholizma kad god je moguće izbjeći hospitalizaciju. Ovakav pristup ne ugrožava egzistenciju obitelji, povećava samopouzdanje ovisnika te mu omogućava bržu rehabilitaciju uz rad.</p> <p>Radom u Terapijskoj zajednici Zdravog grada, kao priznatoj metodi vanbolničkog liječenja ovisnika o alkoholu utvrđene su i objektivne pozitivne promjene u funkcionalnosti obitelji uključenih u liječenje i opća društvena adaptiranost (upitnicima ličnosti, profil indeksom emocija za ovisnike i članove obitelji, podaci iz strukturiranih intervju s članovima obitelji).</p>
<p>Poboljšanje fizičkog i psihičkog zdravlja ovisnika i funkcionalnosti obitelji u odnosu na inicijalni status</p>	<p>Cilj rada s ovisnicima o alkoholu bio je podizanje razine njihove osobne funkcionalnosti i one čitave obitelji. Alkoholizam je bolest obitelji te se obitelj uključuje i u liječenje. Gore opisanim metodama rada u TZ za vanbolničko liječenje ovisnika o alkoholu korišteni su individualni, obiteljski i grupni savjetodavni/psihoterapijski pristup. Korisnici programa ostvarili su značajno veću funkcionalnost u obitelji i radnom okruženju. On ostvaruju apstinenciju, čak i u slučaju recidiva, značajne promjene u ponašanju, psihološkom i zdravstvenom statusu, postižu dulju ili trajnu apstinenciju te ukupno veću funkcionalnost u obitelji.</p> <p>Program usmjeren svakom korisniku sadrži ujednačen i standardizirani grupni pristup ali i individualiziran tretman u skladu s potrebama i kapacitetom samih korisnika-polaznika terapijske zajednice. Članovi terapijske zajednice razlikuju se u dužini vremena unutar kojega apstiniraju. U skladu s navedenim voditelji Terapijske zajednice su uz osmišljen dugoročni kontakt otpustili iz procesa liječenja jedan broj dugogodišnjih stabilnih apstinenata jer je to dio procesa liječenja, rehabilitacije i resocijalizacije u društvu. Uključuje se po prvi put veći broj mladih ovisnika u dobi od 35-40 godina.</p> <p>Stručni voditelji usuglašavaju metode rada te modificiraju postupke za svaku pojedinu obitelj po procijenjenoj potrebi. No isto tako postoje jasna pravila koja članovi grupe prihvaćaju ulaskom u TZ, a to je npr. da unutar obitelji ne smije biti alkoholnih pića neovisno o prigodi. Stalnim procjenama prate se parametri napretka svakog pojedinca/obitelji (liječnički nalazi, psihologijski testovi, iskazi poslodavaca i dr.</p> <p>Metoda liječenja u Terapijskoj zajednici uključuje inicijalnu edukaciju svih članova obitelji o problemu alkoholizma te pred čitavu obitelj stavlja zadaću zajedničkog prevladavanja problema. Bračni partneri ovisnika, uključenih u program izvanbolničkog liječenja, također se uključuju u grupne i obiteljske tretmane jer predstavljaju nezaobilazan dio obiteljskog sistema. Podržavajući članovi bliski ovisniku nužno se i sami moraju mijenjati te predstavljaju značajan izvor podrške za ovisnika u procesu liječenja. Liječenje je znatno uspješnije, brže i bolje napreduje kada se u liječenje uključuje i partner/obitelj nego kada je u liječenju ovisnik o alkoholu-samac. Cilj je u potpunosti ostvaren jer svi klijenti koji su ostali u tretmanu apstiniraju te tako podižu razinu svog psihičkog i fizičkog zdravlja kao i ukupnu osobnu funkcionalnost i onu obitelji. Uspostavljaju apstinenciju, mijenjaju životne navike, posjeduju znatno veću razinu znanja o problemu alkoholizma, uspostavljaju značajno bolje odnose u obitelji i radnom okruženju. Povremeni recidivi pojedinih članova se rješavaju intenzivnim savjetodavnim i psihoterapijskim</p>

	tretmanom pojačanim izvan rada grupa (individualna i obiteljska terapija) u cilju uspostavljanja ponovne apstinencije koja se onda evidentira kao ponovni pozitivni pomak pojedinca .
Povećanje radne efikasnosti	Pristup liječenja u Terapijskoj zajednici podrazumijeva liječenje uz rad u bolesnikovoj prirodnoj životnoj i radnoj sredini pa se smatra i najhumanijim pristupom ovom problemu. Taj princip se njeguje i u Terapijskoj zajednici Zdravog grada Poreč. Ovisnici su sve češće upućeni od svojih rukovoditelja iz radnog okruženja. Stručni voditelji tada redovito izvještavaju radnu organizaciju o uključenosti ovisnika u tretman čime se postiže interakcija organizacije, stručnjaka u procesu liječenja i obitelji što ovisniku omogućava ujednačen pristup okruženja koji pospješuje liječenje. Nakon 5 godina liječeni ovisnici se otpuštaju iz TZ pri čemu se u svakom trenutku mogu vratiti na osnaživanje ako osjete potrebu, razlog za povratak ne mora biti recidiv.
Rad s grupama mladih čiji su roditelji korisnici i članovi programa Terapijske zajednice	Sa mladima se radi prema potrebi te temeljem procjene njihove spremnosti za uključivanje u rad. Poštuje se princip postupnosti i razvojne osjetljivosti te dobnih razlika. Cilj rada s mladima je njihovo osnaživanje u smislu podizanja razine znanja i informiranosti o problemu alkoholizma u njihovoj obitelji, smanjivanja razine njihovog osobnog rizika za ulazak u alkoholizam, smanjenje dječjeg stresa, agresije i ljutnje spram roditelja. Podučava ih se procesu donošenja odluka te jača u osobnim zdravim životnim izborima. Rad s mladima je uvelike utjecao na njihovu opću adaptiranost , prihvaćanje bolesti roditelja i na bolje razumijevanje problema koji njihova obitelj ima. Osnažuju se tijekom osobnog rasta i razvoja i u manjem su riziku da i sami razviju ovisnost. Tako osnažena djeca i mladi čine zdravije osobne izbore u ponašanju, bolje su adaptirana u primarnoj obitelji, biraju efikasnija ponašanja u odnosu na roditelje, povećava im se samopouzdanje, prevladavaju stigmatu etiketiranosti „djece ovisnika“, unapređenju njihove socijalne i komunikacijske vještine uopće.
Educiranje voditelja i lokalnih timova	Voditelji Terapijske zajednice su tijekom godine održali timskih unutrašnjih supervizijskih sastanaka i analiza klijenata. Održavani su edukativni kontakti i vanjske supervizije s Kliničkom bolnicom sestara milosrdnica u Zagrebu, dr.sc. Zoran Zoričić, psihijatar- alkohololog te kontakti i edukacije u Kliničkom bolničkom centru Rijeka, odjel ovisnosti i odjelom psihijatrije OB Pula.
Susreti za druženje, poticanje, nagrađivanje, motiviranje	Tijekom godine organizirani su i motivacijski susreti za druženje, poticanje i nagrađivanje članova. Upriličena su događanja kao npr. podjela diploma najuspješnijim članovima za apstinenciju i to u Mjesecu borbe protiv ovisnosti 2017. Tijekom godine izmjenjivani su susreti s klubovima liječenih alkoholičara Istre i Primorsko-goranske regije.

2. KORISNICI/E																									
<p>struktura i broj korisnika – po dobi, spolu i drugim karakteristikama značajnim za projekt</p> <p>ovisnici – populacija koja iskazuje problem</p> <p>članovi obitelji – populacija u riziku</p>	<p>DIREKTNI KORISNICI U PROGRAMU TZ po dobi, spolu i razini rizika u 2017.:</p> <p style="text-align: center;">Struktura direktnih korisnika 2017.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Spol</th> <th style="text-align: center;">Dob</th> <th style="text-align: center;">Rizik</th> <th style="text-align: center;">Broj korisnika</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Muški</td> <td>24-65</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td style="text-align: center;">42</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>24-65</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>24-65</td> <td>Populacija u riziku</td> <td style="text-align: center;">8</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>24-65</td> <td>Populacija u riziku</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td colspan="3">UKUPNO DIREKTHNIH KORISNIKA:</td> <td style="text-align: center;">110</td> </tr> </tbody> </table> <p>Direktnih 110 korisnika čine korisnici ovisnici o alkoholu (N=62) i korisnici u riziku, a to su članovi obitelji koji u procesu liječenja daju podršku i polaze tretmane sa njima (N=48).</p> <p>INDIREKTHNI KORISNICI (obitelj, radno okruženje) 500</p>	Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika	Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	42	Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	20	Muški	24-65	Populacija u riziku	8	Ženski	24-65	Populacija u riziku	40	UKUPNO DIREKTHNIH KORISNIKA:			110
Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika																						
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	42																						
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	20																						
Muški	24-65	Populacija u riziku	8																						
Ženski	24-65	Populacija u riziku	40																						
UKUPNO DIREKTHNIH KORISNIKA:			110																						

3. Najveći uspjeh provedenog projekta

- U Zdravom gradu se uspješno realizira liječenje ovisnika u van bolničkim uvjetima s utvrđenim pozitivnim pomacima u liječenju ovisnika i obitelji u jednom od malobrojnih vanbolničkih programa u RH i to bez prekida od 1998. godine,
- u programu se tijekom godina evidentiraju i epidemiološki prate podaci o uspješnim apstinentima,
- realizira se rad s grupama djece liječenih ovisnika za koju se procjenjuje pojačan rizik kao doprinos rehabilitaciji obiteljskog sistema,
- višegodišnja uspješna realizacija programa suzbijanja alkoholizma u lokalnoj zajednici te dostupnost i ekonomičnost programa,
- senzibiliziranje zajednice na problem alkoholizma i rizik ranog pijenja i opijanja mladih kao jednog od najvećih javno zdravstvenih problema današnjice
- povezivanje stručnjaka, poslodavaca, roditelja te važnih institucija (inspektorat, policija, ambulante obiteljske medicine, medicine rada ..) u suzbijanju problema alkoholizma u zajednici,
- u suradnji s relevantnim institucijama realizira se suradnja i senzibiliziranje struje i javnosti za nadzor provođenja zakonske regulative u odnosu na prodaju i posluživanje alkoholnih pića mladima od 18 godina.

PROGRAM PREVENCIJE I IZVANBOLNIČKOG LIJEČENJA OVISNOSTI O DROGAMA

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI

AKTIVNOSTI	REZULTATI
Polazne osnove /ovisnost o drogama	<p>Konzumiranje droge i ovisnosti prati ljudski rod od davnina što potvrđuju brojne povijesne činjenice. Još oko 5000. godine p. n. e zabilježeno je uzimanje opijuma o čemu postoje pisani tragovi.</p> <p>Danas su ovisnosti globalni problem posebno zapadnog svijeta jer je dostupnost sredstava ovisnosti velika , kakao legalnih sredstava ovisnosti (alkohola) tako i ilegalnih. Ljudi su tako oduvijek, do neke mjere, posezali za sredstvima ovisnosti u želji za drugačijim iskustvima te u bijegu od realnosti. Moderno vrijeme i razvoj zapadne civilizacije sa sobom nosi nove stilove i načine života, načine zabave, traži nove vidove izdržljivosti u ubrzanom ritmu života, nosi pozitivne stavove barem prema pojedinim vrstama drogama, materijalističku filozofiju života i promjenu sustava vrijednosti, zahtjeva takmičenje i izdržljivost, definitivno dominira hedonistička orijentacija prema životu u kojoj je važna uгода, opuštanje, užitek na svaki način. Sve navedeno pridonosi vjerojatnosti da će adolescent posegnuti za nekim sredstvom ovisnosti. Iako je zlouporaba droga prisutna u svim dobnim skupinama, rizična skupina su ipak mladi tj. adolescentna dob. Mladima je dostupna prirodna droga, a posljednjih godina i vrlo opasne sintetske droge.</p> <p>Prevalencija korisnika droga kod mladih je dvostruko veća nego u općoj populaciji. U ovom životnom razdoblju javlja se jaka želja za eksperimentiranjem s drogom, a samopoštovanje je često nisko. Korisnici droge su često neinformirani o posljedicama ili nedovoljno svjesni zdravstvenih opasnosti.</p> <p>Motivi mladih osoba koji započinju s uzimanjem droge su mnogi i različiti:</p> <ul style="list-style-type: none">• radoznalost,• osjećaj manje vrijednosti i nedostatak samopoštovanja,• loše socijalne prilike u obitelji,• nedostatak roditeljske pažnje i ljubavi,• težnja za pripadnosti vršnjacima,• nesposobnost rješavanja konfliktnih situacije i sl. <p>Pojavnost ovisnosti o drogama potrebno je u zajednici kontinuirano nadzirati , kontrolirati i pratiti na najmanje tri razine: prevencija, liječenje i resocijalizacija ovisnika, funkcioniranje sustava represije u cilju smanjenja dostupnosti (kontrola kriminalnog miljea i preprodavača droga u okruženju). Samo kontinuiranim i sustavnim radom na sva tri polja se ova globalna pojava , koja ima dugu povijest i brojne modifikacije u moderno vrijeme, može držati u kontroli.</p>

Terapijski rad s ovisnicima o drogama i njihovim obiteljima u lokalnom okruženju

Porečki program realizira se godinama za područje Poreča, Poreštine i sjeverozapadne Istre. Jedan je od prvih gradskih Centara u RH osnovan s ciljem pružanja pomoći i potpore ovisnicima o drogama, kao kategoriji ozbiljnih bolesnika, često socijalno ugroženih, u najneposrednijem okruženju korištenjem lokalnih stručnih resursa.

Ovisnici su specifična kategorija građana i bolesnika, često loših socioekonomskih prilika, no ponekad i visokog socioekonomskog statusa. Oni lošeg socijalnog statusa često nisu mobilni, bez stalnog vozila, nerijetko su u nekom od prekršaja i bez vozačke dozvole, lako im pada motivacija za liječenje i upadaju u recidive te ih je najlakše pridobiti u tretman koji je najbliži njihovu mjestu njihov života, rada, stanovanja. Takav tretman uvijek pruža najbolju zaštitu ove specifične skupine. Kada nisu u tretmanu ovisnici predstavljaju višestruki rizik za svaku zajednicu, pogotovo djecu i mlade koji u zajednici rastu.

Program realiziraju partnerski:

1. ISTARSKI DOMOVI ZDRAVLJA, ISPOSTAVA POREČ, tercijarna razina liječenja u koju su uključeni stručni voditelj Centra dr. Ante Ivančić i statističarka Centra viša med. sestra Darinka Jurcan, liječnici obiteljske medicine, HMP Ispostava Poreč, medicinske sestre IDZ – Ispostave Poreč; psihijatar ZZJZ IŽ u Poreču 1x mjesečno.

2. ZDRAVI GRAD POREČ – savjetovanje ovisnika i njihovih obitelji, psihoterapija, edukacija i realizacija sveobuhvatnih lokalnih preventivnih zaštitnih programa kroz gradski projekt „Zajedno protiv ovisnosti“ za grad Poreč i Poreštinu (realiziraju psiholozi, defektolozi i socijalni pedagozi Savjetovališta Zdravi grad Poreč i porečkih škola).

Rad s ovisnicima o drogama i njihovim obiteljima realizira se kroz segmente:

- a) indiciranje zamjenske terapije i stabiliziranje lijekovima,
- b) praćenje pobola, prijenosa zaraznih bolesti i dr. relevantnih zdravstvenih pokazatelja
- c) individualna i obiteljska psihoterapija,
- d) prikupljanje epidemioloških podataka o pojavnosti ovisnosti na razini grada Poreča i sjeverozapadne Istre,
- e) savjetodavni rad s rizičnim skupinama (konzumenti lakih droga tkz. eksperimentatori) dovedeni od roditelja, upućeni od CZSS Poreč, ODO Pula i dr.

U porečkom gradskom Centru se realizira liječenje ovisnika primjenjujući vanbolnički pristup u okviru kojeg zamjensku terapiju lijekovima indiciranu od strane liječnika te savjetovanja ovisnika i čitavih obitelji.

Najveći broj korisnika koji se jave i uključe u tretman ostaje u Centru i u konstantnom je kontaktu s terapeutima Centra (liječnicima, psiholozima, psihijatrom..). Značajno mijenjaju svoje ponašanje, preuzimaju odgovornost, uspostavljaju apstinenciju, većina pronalazi posao, usvajaju nove životne navike usmjerene zdravijem životu te se podiže razina funkcionalnosti čitavih obitelji. Vrše se i pripreme za polazak ovisnika u komune ukoliko se procijeni da je to najbolji način za liječenje rehabilitaciju pojedinca.

Radom Centra obuhvaćen je najveći broj ovisnika o opijatima s područja Poreštine i iz dijelova sjeverozapadne Istre. Centar predstavlja iznimnu mogućnost jer osigurava dostupnost stručne pomoći ovisnicima iz ovog dijela Istre (jer je prvi bliži centar županijska Služba za mentalno zdravlje pri ZZJZ IŽ u Puli). U suradnji s ZZJZ IŽ i pulskim centrom za mentalno zdravlje i liječenje ovisnosti u Poreču je jednom tjedno dostupan liječnik-psihijatar za rad s ovisnicima.

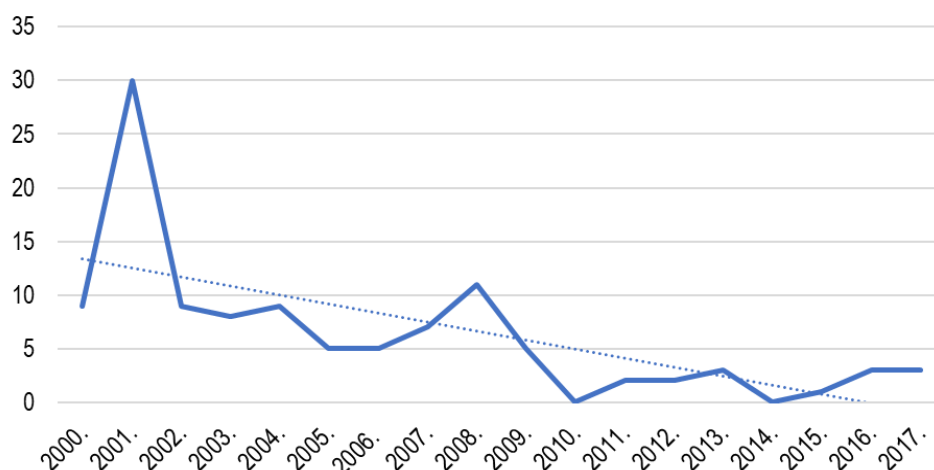
Jedan od najvažnijih kriterija uspješnosti programa je zadržavanje na liječenju (retention rate), koji je u porečkom Centru izuzetno visok, više od 80%.

Važan pokazatelj uspješnosti je i stopa smrtnosti, HIV, HCV i HBV infekcija, a svi ti pokazatelji su godinama ili u padu ili stagniraju.

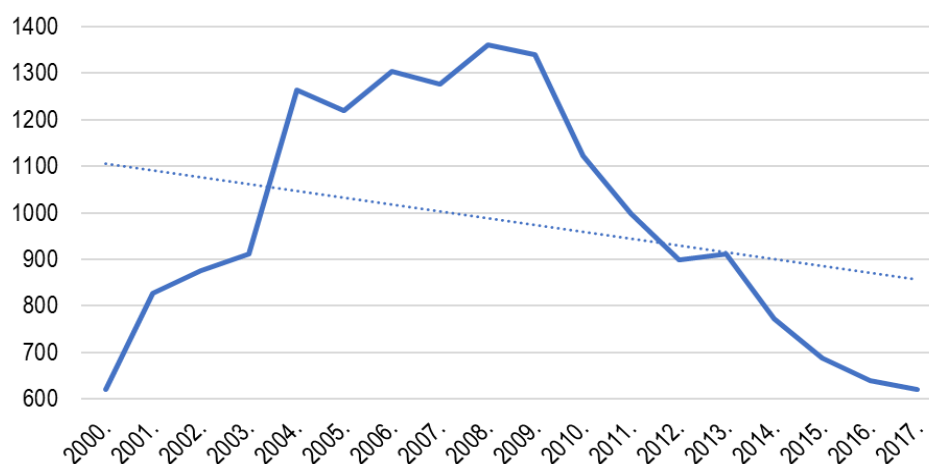
U Poreču se bilježi stagnacija i pad broja konzumenata teških droga (posebno heroinskih ovisnika) čemu su zasigurno doprinijeli univerzalni preventivni zaštitni programi koji se godinama realiziraju i unapređuju kao i lokalni program prihvata i liječenja ovisnika.

Najveći problem predstavljaju marihuana, opasne i dostupne sintetske droge te kokainska ovisnost koja postaje „in“ u populaciji situiranih, obrazovanih, eksponiranih i vrlo zaposlenih osoba.

Graf 6. Broj novo registriranih heroinskih ovisnika sa područja grada Poreča od 2000. do 2017. godine

Graf 7. Broj individualnih i obiteljskih usluga Centra od 2000. do 2017. godine

Razvijanje senzibiliteta i odgovornosti lokalne zajednice za kontinuirano suzbijanje pojavnosti ovisnosti

Grad Poreč dugoročno osigurava uvjete za rad s ovisnicima o teškim drogama u vlastitom okruženju, podržava formiranje lokalnih stručnih timova te pruža podršku višegodišnjim istraživanjima kojima se prati pojavnost ovisnosti među djecom i mladima na području grada Poreča. Radom porečkog Centra razvija se i senzibilitet zajednice i stručnjaka za pomoć ovisnicima o drogama u okruženju, kao veoma osjetljivoj i ranjivoj skupini bolesnika, koji su prisutni i koji će u određenom broju uvijek biti zastupljeni jednako kao i druge ranjive skupine svake zajednice.

Multisektorsko povezivanje

Tijekom čitave godine ostvaruje se suradnja relevantnih ustanova u zajednici s Centrom za socijalnu skrb Poreč, IDZ, Službom za prevenciju i liječenje ovisnosti pri centru za mentalno zdravlje ZZJZ Istarske županije, porečkim školama i onima Poreštine, Županijskim sudom i ODO, prekršajnim sudom, predstavnicima komuna za liječenje ovisnika, Timom za zdravlje Istarske županije, Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Istarske županije, Ministarstvom zdravstva, Vladinom komisijom za suzbijanje ovisnosti, hrvatskim stručnjacima iz oblasti prevencije i liječenja ovisnosti te drugim relevantnim ustanovama/udrugama na području RH.

<p>„Zajedno protiv ovisnosti“ sveobuhvatni preventivni program za Grad Poreč</p> <p><i>-Jačanje djece i mladih za zdrave životne izbore te zaštita rizičnih skupina-</i></p>	<p>Centri se u Hrvatskoj osnivaju na način da bi trebali obuhvaćati preventivno djelovanje u zaštiti rasta i razvoja djece i mladih i liječenje ovisnika. Kako je većina Centara i službi za liječenje ovisnika u RH organizirana pri zdravstvenom sustavu, posljednjih godina pri ZZJZ RH i kako je problem ovisnosti kompleksan tako se iste službe bave dominantno liječenjem ovisnika (tercijarna/indicerana prevencija), a ne i preventivnim radom.</p> <p>Poreč je u ovom segmentu specifičan i jedinstven u odnosu na sve hrvatske gradove te se planirani preventivni ciljevi ostvaruju kroz posebno koncipiran, sveobuhvatni preventivni program u zajednici naziva „Zajedno protiv ovisnosti“. U cilju obuhvata krajnjih korisnika program je osmišljavan i realiziran kroz tri programska segmenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -projekti za djecu i roditelje u vrtićima/školama, -edukativni projekti za odgajatelje/nastavnike, - projekti u zajednici (preventivne i humanitarne akcije, edukacije i jačanje mladih voditelja porečkih udruga, promocija kvalitetno organiziranog slobodnog vremena kroz sport i druge aktivnosti za kvalitetno slobodno vrijeme). <p>Zbog opsežnosti programa isti se zasebno prikazuje u izvješću, a ne kao sastavni dio rada porečkog Centra za liječenje ovisnika.</p>
---	---

2. KORISNICI/E																																					
<p>struktura i broj korisnika – po dobi, spolu i drugim karakteristikama značajnim za projekt</p> <p>ovisnici – populacija koja iskazuje problem</p> <p>članovi obitelji – populacija u riziku</p>	<p>DIREKтни KORISNICI U PROGRAMU Centra po dobi, spolu i razini rizika u 2017. godini:</p> <table border="1" data-bbox="528 947 1406 1249"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: center;">Struktura direktnih korisnika 2017.</th> </tr> <tr> <th>Spol</th> <th>Dob</th> <th>Rizik</th> <th>Broj korisnika</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ženski</td> <td>15-19</td> <td>Populacija u problemu</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>muški</td> <td>15-19</td> <td>Populacija u problemu</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>24-65</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>142</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>24-65</td> <td>Populacija koja iskazuje problem</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>Muški</td> <td>24-65</td> <td>Populacija u riziku</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Ženski</td> <td>24-65</td> <td>Populacija u riziku</td> <td>170</td> </tr> <tr> <td colspan="3">UKUPNI BROJ DIREKтNIH KORISNIKA:</td> <td>381</td> </tr> </tbody> </table> <p>Direktnih 381 korisnika čine korisnici ovisnici o drogi (N=171) i korisnici u riziku - to su članovi obitelji koji u Procesu liječenja daju podršku i polaze tretmane zajedno sa njima (N=210).</p> <p>UKUPNI BROJ INDIREKтNIH KORISNIKA: 800</p>	Struktura direktnih korisnika 2017.				Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika	ženski	15-19	Populacija u problemu	1	muški	15-19	Populacija u problemu	1	Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	142	Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	27	Muški	24-65	Populacija u riziku	40	Ženski	24-65	Populacija u riziku	170	UKUPNI BROJ DIREKтNIH KORISNIKA:			381
Struktura direktnih korisnika 2017.																																					
Spol	Dob	Rizik	Broj korisnika																																		
ženski	15-19	Populacija u problemu	1																																		
muški	15-19	Populacija u problemu	1																																		
Muški	24-65	Populacija koja iskazuje problem	142																																		
Ženski	24-65	Populacija koja iskazuje problem	27																																		
Muški	24-65	Populacija u riziku	40																																		
Ženski	24-65	Populacija u riziku	170																																		
UKUPNI BROJ DIREKтNIH KORISNIKA:			381																																		

4. Najveći uspjeh provedenog projekta
<ol style="list-style-type: none"> 1. uspješna realizacija programa liječenja ovisnika o teškim drogama u lokalnoj zajednici, dostupnost i ekonomičnost programa 2. dugogodišnja realizacija preventivnog zaštitnog programa „Zajedno protiv ovisnosti“ za Grad Poreč, 3. Ispitivanje pojavnosti ovisnosti u kontinuitetu od 20 godina temeljem kojeg Poreč već može govoriti o trendovima u svom okruženju te temeljem istih planirati zaštitne intervencije.

PROGRAM „ZAJEDNO PROTIV OVISNOSTI“

1. AKTIVNOSTI I REZULTATI	
AKTIVNOSTI	REZULTATI
<p>Polazne osnove / mladi i rizik od ovisnosti</p>	<p>Mladi su ranjiva skupina posebno podložna rizicima i eksperimentiranju sa različitim sredstvima ovisnosti. Na eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti utječu brojni čimbenici: osobnost, dostupnost, nadzor i kontrola mladih od roditelja i drugih važnih odraslih, poštivanje zakonske regulative koja uređuje ovo područje, univerzalne preventivne mjere (edukacije djece, roditelja, trenera, voditelja udruga, odgajatelja i učitelja...), uhodan sustav prihvata, liječenja i rehabilitacije ovisnika, uhodan sustav nadzora od nadležnih represivnih institucija, marketing i oglašavanje dozvoljenih sredstava ovisnosti putem medija (npr. alkohol), identificiranje sa idolima (glumci i sportaši u reklamama), učenje po modelu u roditeljskom domu i drugi.</p> <p>Eksperimentiranju sa lakim drogama ili ovisnosti o teškim drogama uvijek je prethodilo pušenje i eksperimentiranje sa alkoholom. Naravno, ne postaju sva djeca koja eksperimentiraju sa cigaretama i alkoholom, štoviše najveći broj njih nikad ni ne proba droge. No, ako ozbiljno posrnu mladi su u posebnom riziku od opasnih posljedica konzumiranja sredstava ovisnosti.</p> <p>Zloupotreba droga prisutna u svim dobnim skupinama ali najrizična skupina su ipak mladi. Prevalencija korisnika droge kod mladih je dvostruko veća nego u općoj populaciji. U ovom životnom razdoblju javlja se jaka želja za eksperimentiranjem s drogom, a samopoštovanje je često nisko. Korisnici droge su često neinformirani o posljedicama ili nedovoljno svjesni zdravstvenih opasnosti.</p> <p>Motivi mladih osoba koji započinju s uzimanjem droge su mnogi i različiti: struktura osobnosti, radoznalost, osjećaj manje vrijednosti i nedostatak samopoštovanja, loše socijalne prilike u obitelji, nedostatak roditeljske pažnje i ljubavi, težnja za pripadnosti vršnjacima, nesposobnost rješavanja konfliktnih situacije i sl. U novijim EU istraživanjima 61% mladih kaže da bi voljeli informacije o drogama tražiti putem Interneta što bi mogao biti put koji će se kontrolirano koristiti u informiranju mladih od profesionalaca. 46% izjavljuje da je doznalo mnogo iz vođenih kampanja, a 39% da su im upečatljivi bili preventivni programi u školama.</p> <p>Mnogi mladi i danas traže informacije od prijatelja, a najmanje direktno od profesionalaca. Zato je do mladih potrebno probijati raznim efikasnim putovima. Ista istraživanja EUROBAROMETAR 2008. pokazuju da mladi razlikuju zdravstvene posljedice teških i lakih droga :smatraju da su znatno teže zdravstvene posljedice kokaina, heroina, ekstazija nego one marihuane! U istom istraživanju: 81-96% kaže da su posljedice kokaina, heroina i ekstazija vrlo ozbiljne 41% svega misli da su posljedice marihuane vrlo ozbiljne, 70% misli da pušenje ima niski rizik, 75% misli da alkohol ima srednji rizik.</p> <p>Zbog dugogodišnjeg praćenja od preko 20 godina u Poreču se mogu definirati trendovi. Posljednje ispitivanje 2011. pokazuje da se pušenje među djecom i mladima Poreča ustalilo te da je niže od hrvatskog prosjeka. Kod ispitanih djece u 46% obitelji roditelji ne puše, u 17% obitelji puši samo majka, u 16% obitelji samo otac, a u 21% obitelji oba roditelja.</p> <p>U porastu je rano pijenje s ciljem opijanja mladih, zamjećuje se spuštanje dobne granice za eksperimentiranje s alkoholom u OŠ te se djevojčice do kraja srednje škole izjednačavaju po učestalosti pijenja sa svojim muškim vršnjacima što u ranijim istraživanjima nije bio slučaj. Isto prati europske trendove. Podaci pokazuju da 96% ispitanih učenika nikada nije eksperimentiralo s psiho aktivnim drogama . No vrlo je visoka percepcija mladih o dostupnosti droga.</p> <p>Zanimljivo je da mladi misle kako je najčešći razlog zbog kojih njihovi vršnjaci eksperimentiraju s drogama: na nagovor prijatelja 50%, pripadnost grupi 38%, radoznalost 47%, samodokazivanje 33%, problemi u obitelji 30%, zbog dosade 12%, a</p>

	<p>zbog prevare 7%. Zanimljivo je pak da se roditelji najčešće boje prevara u odnosu na dijete, da im netko ne podvali drogu dok mladi najčešće eksperimentiraju s drogom zbog potrebe za pripadnosti grupi, radoznalosti ili obiteljskih problema . Istovremeno na pitanje o njihovim životnim vrijednostima ispitani porečki učenici rangiraju kao najveću vrijednost: obitelj 73%, zdravlje 71%, prijateljstvo 61% , obrazovanje 36%...bogatstvo 11%, slava 4%. Isto pokazuje da je iznimno važna snaga obitelji u zaštiti djeteta od rizičnih ponašanja i srljanja u svijet ovisnosti te da je razvojno vrlo zastupljena uloga vršnjaka.</p>
<p>Program „Zajedno protiv ovisnosti“ -osmišljavanje i kontinuitet provođenja lokalnih preventivnih programa Grada Poreča</p>	<p>Dokazi diljem svijeta pokazuju da je ulaganje u prevenciju i realizacija univerzalnih preventivnih programa koja nudi zaštitu kroz veliki generacijski obuhvat svih mladih u zajednici najisplativija investicija dugoročno. Zato je osmišljavanje i realizacija preventivnih programa porečka vizija i misija već čitav niz godina.</p> <p>U programu „ZAJEDNO PROTIV OVISNOSTI“ 2017. kroz radionice, edukacije, rad u grupama za osobni rast i razvoj, kroz preventivne mini projekte, velike generacijske obuhvate, uključivanje važnih odraslih te kroz socijalne i preventivne akcije obuhvaćeno je više tisuća osoba (djeca, mladi, roditelji, odgajatelji, učitelji, voditelji udruga i klubova Poreča). Npr. samo u program Mjeseca borbe protiv ovisnosti se na različite načine uključuju svi razredni odjeli sa svojim razrednicima kao i velik broj roditelja u projekt MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT!</p> <p>Povjerenstvo „Zajedno protiv ovisnosti“ čine predstavnici svih relevantnih ustanova te organizacija u zajednici koje na različite načine brinu o zdravlju građana u zajednici (predstavnici vrtića i škola, CZSS Poreč, Zdravog grada, policije, Doma zdravlja, Grada Poreča, vijeća za komunalnu prevenciju, civilnog sektora i dr.). Povjerenstvo svojim radom na razini zajednice formira socijalnu mrežu podrške povezujući suradničkim i partnerskim odnosima i druge sudionike društvenog života zajednice, uključujući i građane. Multiresorno povezivanje i stvaranje sigurnijeg okruženja za život, rad , učenje u našoj zajednici odražava razvoj visoke razine svijesti o društvenoj odgovornosti za zdravlje. Povezivanje i koordinaciju, stvaranje inkluzivnog mjesta za život svakom čovjeku, kreiranje brojnih diskretnih zaštitnih programa za djecu, mlade i odrasle u našoj zajednici koordinira projektni ured Zdravog grada. Tako način realizacije projekta Zdravi grad u Poreču, prema idejama i postavkama SZO, istinski pokazuje snažan utjecaj projekta na način života i kvalitetu života naše zajednice. Aktivnostima i projektima u okviru ovog sveobuhvatnog programa prevencije realiziraju se opsežne kontinuirane preventivne intervencije koje imaju zaštitni učinak u zajednici za rast i razvoj djece i mladih u gradu te snažno determiniraju zdraviji rast i razvoj mladih u okruženju.</p>
<p>NEPOSREDNI RAD S RODITELJIMA i DJECOM u vrtićima, školama, u zajednici</p>	<p><u>Realizirani programi/projekti</u> univerzalne prevencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> -OBITELJ KAO SREDIŠTE EMOCIJA, IZAZOVI OBITELJSKOG ODGOJA, projekt u vrtićima, školama, zajednici; -POLAZAK U PRVI RAZRD – priprema roditelja za podršku djetetu pri polasku u školu radi jačanja dječjeg samopouzdanja i prevencije školskog neuspjeha. -OBITELJ U ŠKOLI – ŠKOLA U OBITELJI projekt u OŠ Poreč (skup osmišljenih aktivnosti i projekata posvećenih jačanju suradnje škole i obitelji, svi razredni odjeli uz koordinaciju stručne službe škole ; - PARTNERSTVO - ŠKOLA - ZAJEDNICA (projekt za roditelje usmjeren jačanju roditeljske kompetencije za uspješniji i sigurniji odgoj djece te za prepoznavanje rizičnog ponašanja u osjetljivim razvojnim periodima, rad timova škola i Zdravog grada s roditeljima, tematska roditeljska vijeća , nastavnička vijeća i roditeljski sastanci, uključivanje roditelja kao resursa u rad škola i tematske sastanke), partnerstvo zdravog grada i OŠ-a; - RASPLESANI RAZREDI – osnaživanje djece kroz ples (porečki autorski preventivni projekt , generacijski obuhvat i edukacija 7. i 8. r. te 2. r. porečke srednje škole M. Balota u plesnim vještinama kao zdravog izbora za život i neformalnog načina učenja za prevladavanje socijalnih barijera, unapređenje komunikacijskih i socijalnih vještina, jačanje samopouzdanja i dr.); -PREVENCIJA VIDEO MEDIJSKOG NASILJA I ELEKTRONIČKE OVISNOSTI (za

	<p>djecu i roditelje, timovi Zdravog grada u suradnji s PP Poreč i IŽ); –RANO PIJENJE MLADIH– Gdje griješimo? I program „Imam Stav“! (programi, predavanja, radionice usmjereni učiteljima, roditeljima i učenicima osnovnih i srednjih škola u cilju prevencije ranog pijenja te podizanju svijesti o značaju nadzora u provođenju zakonske regulative zabrane točenja i prodaje alkoholnih pića maloljetnicima), suradnja škola, Zdravog grada i ERF-a Zagreb; -PREVENCIJA OVISNOSTI O DROGAMA I MJESEC BORBE PROTIV OVISNOSTI Posebno se intenzivno i sveobuhvatno svake godine obilježi Mjesec borbe protiv ovisnosti (MBO) od 15.11. do 15.12. pa je tako bilo i u 2017. u godini. Aktivnosti i programi osmišljeni u MBO predstavlja krunu cjelogodišnjih preventivnih aktivnosti koje se u Poreču realiziraju kao lokalni zaštitni nad standard usmjeren djeci, mladima, roditeljima i drugim važnim odraslima u okruženju djece (odgajatelji, nastavnici, treneri, voditelji udruga ...i dr.) Projekti u 2017.: Radionice i tribine – <i>Odrasti neovisan</i> za učenike porečkih osnovnih škola, <i>Alkohol i rizici opijanja</i> za srednjoškolce, <i>Posljedice opijanja</i> za osnovno i srednjoškolce, <i>Cyberbullying</i> za osnovno i srednjoškolce, <i>Moje samopouzdanje</i> za srednjoškolce, <i>Zauzmi stav, odrasti neovisan</i> za osnovne škole, <i>Kviz znanja - Moje zdravlje</i> i kviz <i>Znanjem protiv cuge</i> za srednjoškolce, <i>Akcija za osnovne škole Zlatna pravila zdravog odrastanja</i>, kampanja „1000 dopisnica na 1000 adresa“, za sve osnovnoškolce projekt „<i>MOJ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT</i>“, serija predavanja za roditelje <i>Odgojni stil i razvoj identiteta</i>, tematsko nastavničko vijeće za nastavnike porečkih srednjih škola <i>Kako pomoći učenicima u suzbijanju ispitne tjeskobe</i> , obilježavanje obljetnice „23 godine porečke terapijske zajednice za liječenje ovisnosti o alkoholu“ s dodjelom diploma uspješnim apstinentima, realizirane 3 tematske radio emisije: <i>Alkohol-rizici i zaštita!</i>, <i>Rizici odrastanja za djecu i mlade</i>, <i>Razgovori – mladi i stručnjaci</i>. MBO vodi i koordinira Zdravi grad u suradnji sa porečkim školama. U MBO se uključuju i gosti predavača sa dojmivim znanjima, iskustvima i pričama. Tako u Poreču 20 godina tradicionalno gostuje dr. Slavko Sakoman, najveći RH ekspert za prevenciju i liječenje ovisnosti o drogama, tvorac RH centara za liječenje ovisnik ai autor najvećeg dijela hrvatskih strateških dokumenata za suzbijanje i liječenje ovisnosti o drogama. Dr. Sakoman se svake godine druži sa čitavom generacijom porečkih osmaša (na grupnim tribinama) u našim OŠ-a na temu <i>Kako odrasti neovisan i oduprijeti se rizicima odrastanja?</i></p> <p><u>Realizirani programi/projekti selektivne prevencije:</u> -PRIHVAT MLADIH PO POSEBNOJ OBVEZI OPĆINSKOG SUDA I DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA u Savjetovalištu Zdravog grada - PRIHVAT RODITELJA kojima su izrečene mjere zanemarivanja djece u odgoju ili obveza rada na međusobnom odnosu u cilju adekvatne skrbi za dijete/djecu (osiguravanje individualnog i obiteljskog savjetovanja mladima / roditeljima Poreča kojima su izrečene mjere nadležnih institucija za uključivanje u savjetovalište) , prihvatom se osigurava potpora državnim institucijama u radu sa rizičnim skupinama mladih i odraslih; -SAVJETODAVNO TERAPIJSKI RAD S MLADIM EKSPERIMENTATORIMA i obiteljima; -PREVENCIJA NASILJA , rad sa žrtvama nasilja, koordinirani razvoj psihosocijalnog tretmana ovisnika o drogama, promocija ne nasilja u mladenačkim vezama. Nositelj: Zdravi grad Poreč</p>
EDUKACIJA ODGAJATELJA, UČITELJA I DRUGIH STRUČNJAKA za preventivni rad s djecom	<p><u>Edukacije učitelja:</u> PROJEKT PATHS – edukacija učitelja za podršku socio emocionalnom učenju djece od 1.-4. razreda OŠ Poreč , program je postao model za realizaciju socio-emocionalnog učenja u Istri i RH za škole koje su ga implementirale kao zaštitni preventivni program; program potiče pro socijalno ponašanje, nenasilno rješavanje sukoba, kontrolu i kanaliziranje emocija, doprinosi jačanju samopouzdanja i djetetove kompetencije u socijalnim odnosim as okolinom. Nositelji za Poreč su stručnjaci OŠ Poreč – psihologinja Gordana Vorkapić Jugovac, pedagoginje škole Suzana Uzelac i Snježana Tičak Bažlaž te učiteljice razredne nastave u suradnji sa Zdravim gradom.</p>

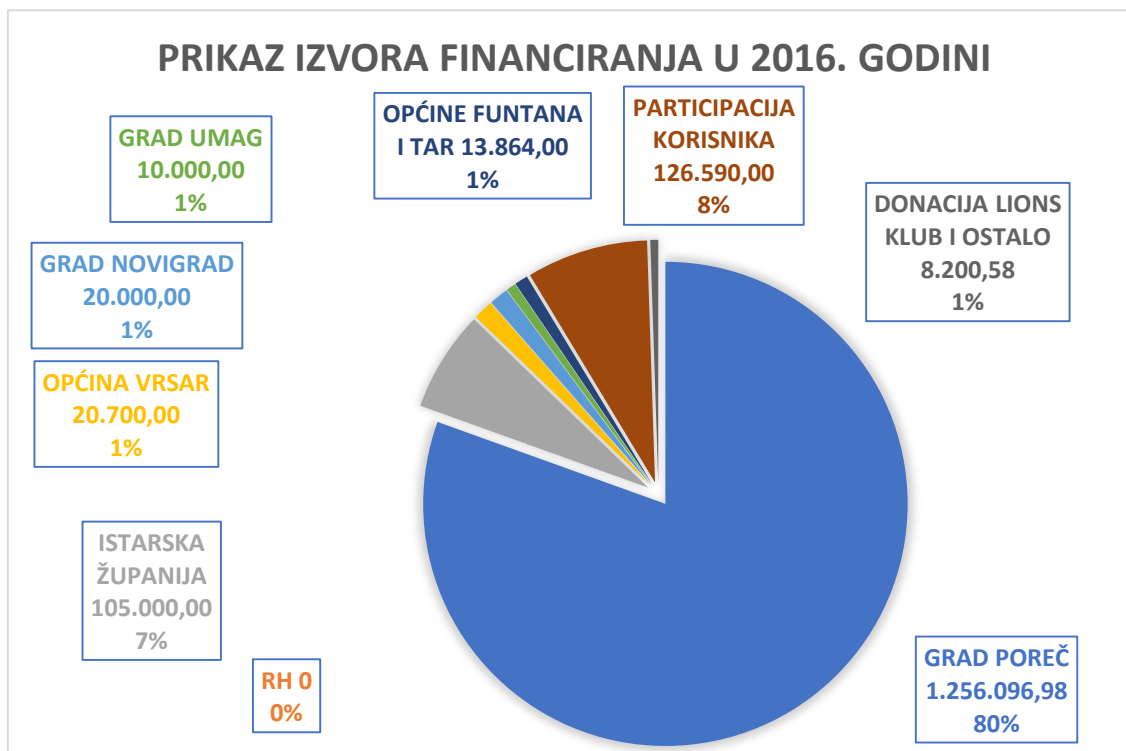
	<p>RA-RA (Radosno rastem) PROJEKT – projekt socio-emocionalnog učenja u vrtiću RADOST Poreč. U 2017. finalizirane su pripreme i započelo je uvođenje RA RA programa socio-emocionalnog učenja u porečki vrtić RADOST (predškolske grupe). Voditeljica: psihologinja, Gordana Vorkapić Jugovac</p> <p>-MOBILNI TIM Centra za rehabilitaciju Veruda -Pula, održavanje stalnog kontakta sa stručnjacima Centra, edukacija za stručne suradnike škola Poreštine, Zdravog grada i dr. Jačanje uloge mobilnog tima u praćenju i suradnji sa školama kao potpora djeci s razvojnim teškoćama uključenim u školski sustav. Suradnja: škola, Zdravog grada i stručnog tima Dnevnog centra za rehabilitaciju Veruda iz Pule.</p> <p>-KVALITETNA ŠKOLA – nastavak realizacije i implementacije projekta Kvalitetna škola koji je u vidu edukacije za nastavnike realiziran u SŠ M. Balota prema izboru stručnog tima i nastavnika ove škole. Projekt je baziran na izgradnji čvrstog odnosa povjerenja unapređenje i dostojanstvene ravnopravnosti učitelja i djece koji odnos potiče učenje, suradnju i stvara školsko okruženje toplim i prijateljskim okruženjem za učenje i rad.</p>
--	---

2. KORISNICI/E	
<p>strukturu korisnika/ca - po dobi, spolu i drugim osobinama značajnim za projekt</p>	<p>Korisnici programa su svih dobni skupina i oba spola s posebnim naglaskom na podršku zdravom rastu i razvoju djece i mladih te osnaživanje važnih odraslih u njihovu neposrednom okruženju (roditelja, odgajatelja, učitelja...) koji mogu i trebaju predstavljati prvi i najvažniji krug podrške za zdrav rast i razvoj.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Programi i projekti univerzalne i selektivne prevencije te ranih intervencija realizirao se je u suradnji te kroz porečke ustanove (vrtiće i škole) jer osiguravaju najveći, generacijski, obuhvat djece, mladih i njihovih obitelji te putem osmišljenih programa u lokalnoj zajednici («Zdravi grad», mladi volonteri, interesne radionice, predavanja, projekti i drugi gradske zaštitne intervencije). ● Korisnici programa su: djeca i mladi u zajednici, njihovi roditelji i članovi šire obitelji, drugi važni odrasli u životu djece (odgajatelji, nastavnici, stručne službe, stručni timovi grada, mladi voditelji u udrugama, sportskim klubovima...), građani volonteri. <p>Kroz škole se ostvaruju generacijski godišnji preventivni obuhvati djece i mladih ali i roditelja što je najveća prednost u osmišljavanju zaštite prema djeci i mladima u našoj zajednici.</p> <p>Ukupni broj direktnih korisnika programa u 2017. brojao je više tisuća osoba.</p>

4. Najveći uspjeh provedenog projekta
<p>-Umrežavanje projektnog ureda Zdravi grad Poreč, Grada Poreča i svih relevantnih ustanova, civilnog sektora i samih građana, oslanjanje na akademske spoznaje i akademsku zajednicu RH značajno doprinosi jačanju zaštitnih čimbenika u našoj zajednici, prvenstveno socijalnoj koheziji koja naše okruženje čini inkluzivnim i osjetljivim za svakog stanovnika i svaku specifičnu životnu priču te osjetljivom za stvaranje kvalitetnog okruženja za život u svim sferama (socijalna, odgojna, zdravstvena, ekološka...).</p> <p>-Realizacijom ovog kompleksnog sveobuhvatnog programa direktno se doprinosi afirmaciji zdravih životnih izbora te se stvaraju zaštitni mehanizmi za rast i razvoj djece i mladih u zajednici. Uspjehu i specifičnosti ovog sveobuhvatnog programa posebice doprinosi povezivanje svih porečkih vrtića i škola, Centra za socijalnu skrb, policije, Prekršajnog suda, IDZ-Ispostava Poreč, ZZJZ IŽ te civilnog sektora.</p> <p>-Kontinuirana realizacija sveobuhvatnog programa prevencije „Zajedno protiv ovisnosti“ za Grad Poreč bez prekida od 2000. godine.</p>

GRAFIČKI PRIKAZI IZVORA FINANCIRANJA U 2016. I 2017. GODINI

Graf 7.

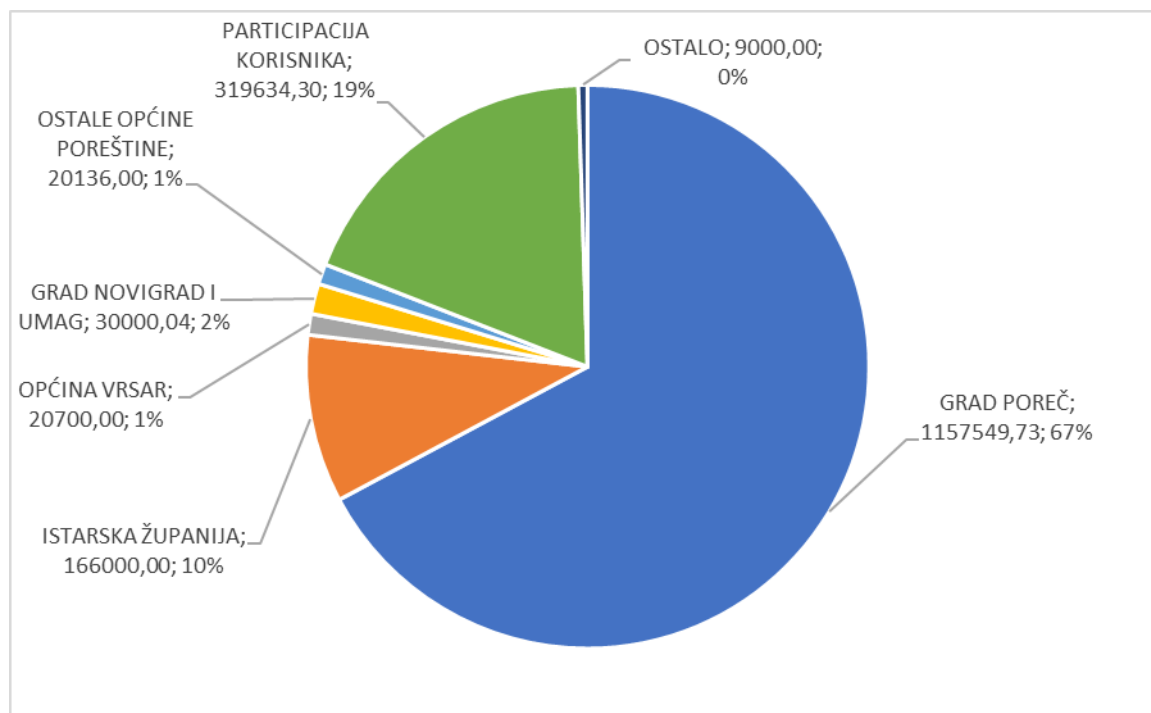

Fond „Zdravi grad“ Poreč ostvarivao je prihode kandidiranjem psiho socijalnih i zdravstveno ekoloških programa na razne natječaje i javne pozive za financiranje te participacijom dijela korisnika usluga. U 2016. ustanova je radila sa ukupnim sredstvima u visini **1.560.451,56 kn**.

Minimalnu participiraju (nižu od 1/3 cijene usluge) snose isključivo radno aktivni stanovnici našeg grada koji nisu socijalno ili na drugi način ugroženi, po verificiranim kriterijima Centra za socijalnu skrb Poreč i/ili Odluke o socijalnoj skrbi Grada Poreča-Parenzo te po kriterijima ranjivosti koje definiraju etički kodeksi pomagačkih struka, dok pripadnici najranjivijih skupina sve usluge koriste besplatno odnosno na teret Grada Poreča-Parenzo (socio-ekonomski ugroženi pojedinci i obitelji sa niskim primanjima, osobe sa 80 -100% invaliditetom, teško bolesni od neizlječivih bolesti, stariji od 65 godina, obitelji koje trebaju krizne intervencije i/ili prolaze iznimno teška tugovanja –smrt djeteta, smrt mladog roditelja male djece i sl., jedno roditeljske obitelji).

Temeljem prikaza izvora financiranja za 2016. godinu Zdravi grad Poreč je realizirao izvore prihoda u **kojima je sa 80% ukupnih sredstava programe za zdravlje financirao Grad Poreč-Parenzo**. Iz ranijih izvješća se zamjećuje da se godinama smanjivao udio državnih sredstava za naš lokalni projekt unapređenja zdravlja, a u 2014./2015. godini je zbog restrikcije državnih sredstava potpuno izostalo sufinanciranje države te se trend nastavio i u 2016. Zaključno - lokalna skrb o zdravlju i lokalni nad standardi bazirani su na sredstvima JLS te lokalnoj spremnosti i osjetljivosti za skrb o zdravlju od presudnog su značaja za sve stanovnike Poreča.

Graf 8. PRIKAZ IZVORA FINANCIRANJA U 2017. GODINI

Fond Zdravi grad Poreč je u 2017. nastavio ostvarivati prihode kandidiranjem psiho socijalnih i zdravstveno ekoloških programa na natječajne i javne pozive za financiranje programa iz svog djelokruga rada. Od 1.04. 2017. započeo je prijenos poslovanja i imovine Fonda na Centar za pružanje usluga u zajednici Zdravi grad Poreč-Parenzo. U 2017. u obje organizacije se radilo sa ukupnim sredstvima u visini od **1.723.020,07 kn**.

Vlastita sredstava su ostvarena od participacija dijela korisnika, uvijek po istom principu i pravilima ustanove uz suglasnost osnivača. Participiraju snose (< od 1/3 cijene usluge) isključivo radno aktivni stanovnici našeg grada koji nisu socijalno ugroženi, po verificiranim kriterijima Centra za socijalnu skrb Poreč i/ili Odluke o socijalnoj skrbi Grada Poreča-Parenzo te po kriterijima ranjivosti koje definiraju etički kodeksi pomagačkih struka. Pripadnici najranjivijih skupina sve usluge koriste besplatno odnosno na teret Grada Poreča-Parenzo (socio-ekonomski ugroženi pojedinci i obitelji sa niskim primanjima, osobe sa 80 -100% invaliditetom, teško bolesni od neizlječivih bolesti, svi stariji od 65 godina, obitelji koje trebaju krizne intervencije i/ili prolaze iznimno teška tugovanja –smrt djeteta, smrt mladog roditelja male djece i sl., jedno roditeljske obitelji i dr. osobe u procijenjeno iznimno teškim situacijama koje trebaju pomoć i podršku). Vlastita sredstava su ostvarena od participacija korisnika uključujući novo realizirane logopedске usluge te od prenesenih vlastitih sredstva iz prethodnih razdoblja rada Fonda Zdravi grad (stavka - participacija korisnika).

Temeljem prikaza izvora financiranja za 2017. godinu, koje obuhvaća poslovanje Fonda od 1.1. do 31.3. 2017. i poslovanje ustanove sa preostalim planiranim sredstvima za Zdravi grad Poreč za 2017. od 1.4. do 31.12.2017. , vidi se da je ostvaren odnos izvora prihoda u kojemu sa **67% ukupnih sredstava programe za zdravlje financira Grad Poreč-Parenzo**, a u drugom dijelu **ostali izvori financiranja**. Udio državnih sredstava i dalje potpuno izostaje i u 2017.

Isto pokazuje da Grad Poreč-Parenzo kroz projekt Zdravi grad, sukladno temeljnim postavkama SZO, kroz ovaj projekt ostvaruje vlastiti lokalni nad standard za zdravlje te iskazuje lokalnu spremnost i osjetljivost za skrb o zdravlju i kvaliteti života svih stanovnika Poreča.

Izvešće izradila ravnateljica
Nataša Basanić Čuš,
psihologinja – psihoterapeutkinja ECP

Izvešće grafički uredila
Marijana Rajčević Kazalac, psihologinja- RT savjetovatelj

Financijsko izvešće izradila:
Ljiljana Bernaca, poslovna tajnica